

It is delivered to return to:
"GLASNIK S. K.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription price:
For members yearly.....\$0.96
For non members.....\$2.00
Foreign Countries.....\$3.00
Telephone 1048

GLASNIK S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za žlane, na leto.....\$0.96
Za nečlane.....\$2.00
Za inozemstvo.....\$3.00
NASLOV
uredništva in upravnitva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

No. 10.—Štev. 10.

JOLIET, ILL., 9. MARCA (MARCH), 1921.

Leto VII. Volume VII.

REV. ANTON PRINČIČ UMRL.

Dne 25. februarja, je umrl v Charity bolnišnici v Clevelandu, Ohio Rev. Anton Prinčič.

Pokojnik je bil rojen v Ljubljani leta 1892, kjer je dočrtil gimnazijo. V Ameriko je dopel s svojimi starši pred 13. leti in je potem v Ameriki nadaljeval študije, da je bil v l. 1918. posvečen v mašnika.

Ze v semenišču ga je bolezen nadlegovala. Bil je vedno bolj rahlega zdravja. Kmalu po posvečenju v mašnika je moral iti na zapad, da si okrepi zdravje. Odpeljal se je v Colorado in Arizono; vendar se ni mogel otresti bolezni, ki se ga je preveč oklenila.

Pred par tedni mu je v Clevelandu umrla mati Mrs. Ana Prinčič. Rev. Prinčič se je vrnil k njeni smrtni postelji, da si je bil sam nevarno bolan.

Dne 1. t. m. je bil slovesen pogreb blagega pokojnika. Črno sv. mašo v cerkvi sv. Vida je daroval škofijski namestnik Rt. Rev. A. Scullen, po sv. maši pa je imel ob rakvi pok. Rev. Prinčiča lep in ganljiv govor Rev. J. J. Oman, slovenski župnik iz Newburgh-a.

R. I. P.—Naj mu bo lahka ameriška gruda!

VSTOLIČENJE PREDSEDNIKA NIKA HARDINGA.

Washington, D. C. 4. marca.—Danes točno ob 1:15 uri popoldne je bil 28. predsednik Združenih držav, Warren G. Harding slovesno ustoličen. Zapisregel ga je vrhovni zvezni sodnik White (Op. ured. nadsodnik White je katoličan).

Vse ceremonije povodom vstoličenja novega republikanskega predsednika so se vršile na jako skromen način. Take inavguracije se ne pomni naše mesto izza časa inavguracije pok. mučeniškega predsednika Abraham Lincolna.

Novi predsednik je po zaprilegi imel svoj inavguracijski govor od 1:20 do 2. ure popoldne, zatem se je pa podal v senatno zbornico, kjer je pozdravil nove in stare senatorje in predložil imena izbranih ministrov (tajnikov) za svoj kabinet. Senatna zbornica je nominacijo brez kakega ugovora odobrila.

Ob pol tretji uri popoldne se je vršila inavguracijska parada.

Ob 3 uri je dospel preds. v Belo hišo, na svoje novo domovanje.

Ob 3:10 je predsednik obedoval v krogu svoje družine.

Ob 4. uri je preds. Harding sprejel deputacijo iz Marion O., njegovega prejšnjega mesta.

Ob 4:45 se je preds. Harding podal v svoj urad, kjer je prvič kot predsednik podpisal nekaj važnih listin in je naročil svojemu privatnemu tajniku Kristianu, da naj se takoj glavna vrata Bele hiše odprejo za pristop obiskovalcem. Ta vrata so bila zadnja 4 leta vsled vojne zaprta.

Ob 5. uri pop. je preds. Harding v avdijenci sprejel Hamilton klub iz Chicago.

Ob 6:15 ga je posetil vojni tajnik Weeks v neki važni zadevi.

Ob 7. uri je Harding večerjal v Beli hiši in se zatem vsled napornega dneva kmalu podal k počitku.

Inavguracijski govor predsednika Hardinga je trajal ravno 40 minut. Iz njegovega govora je navajati 14 glavnih točk in sicer:

1.) Združene države naj se nikar ne vmešavajo v zadeve starega sveta. V inozemskih zadevah moramo vedno imeti proste roke glede politike in gospodarstva.

2.) Mi ne smemo priznavati dosedanje Lige narodov, ker ista tvori le stalno militarni-tično zvezo.

3.) Pač pa naj pristopimo v novo zvezo narodov, koje namen naj bi bil stalna ohranitev svetovnega mira in medsebojnega prijateljstva.

4.) Znižanje vseh vojaških in mornariških sil.

5.) Ustanovitev svetovnega mednarodnega razsodišča.

6.) Pospešitev naše trgovine z vsemi narodi na svetu.

7.) Zmanjšanje državnih izdatkov in davkov.

8. Vlada naj se preveč ne meša v zadeve trgovine posameznikov.

9.) Razširi naj se državni kredit, kjer je to potreba.

10.) Poostrenje postave v revolucionarnem gibanju.

11.) Ureditev industrijskih sporov ter dosega sporazuma med delom in kapitalom.

12. Umestna carinska tabela, ki bo ščitila našo industrijo pred tekmeči.

13.) Povečanje ameriške trgovske mornarice.

14.) Izboljšanje delavskih razmer in brezposelnost. Svoj inavguracijski govor je predsednik Harding zaključil sledeče:

"Jaz vdano prevzamem težko breme te nove službe. Pri tem s ponižnim duhom prosim naklonjenosti in vodstva Boga v nebesih. S tem občutkom se ne bojim ničesar in gledam z zaupanjem v bodočnost. Jaz sem kot predsednik Združenih držav slovesno prisegel tudi na točko sv. Pisma ki se glasi: "Kar Gospod od tebe zahteva da storiš, delaj in izvršuj pravično. Hodi vedno z Bogom v ljubezni, ponižnosti in usmiljenju." — To prisegam in obljubujem Bogu in deželi!"

Borba za kruh.—Brezposelnost želijo delati samo 4 ure na dan.

New York, N. Y. 5. marca.—V Randdovi šoli za socialne razmere se je danes vršila konferenca 43 različnih delavskih organizacij, kjer se je v prvi vrsti razpravljalo o perečem vprašanju brezposelnosti. Pri tej priliki je bilo med navzočih zborovalce razdeljenih več tiskanih okrožnic, kjer brezposelnost izražajo svojo željo, da bi se jim dovolilo saj 4 ure na dan dela, da ne bodo njih družine stradale.

Petrolejski vrelec v bližini Joliet.

Minuli teden so na Palmerjevi farmi blizu Essex, Kanakakee okraj, 12 milj južno zapadno od Joliet pri vrtanju naleteli na petrolejski vrelec. Iz globočine 215 čevljev se dobi že dva soda mineralnega olja najboljše kakovosti. Strokovnjaki zatrjujejo, da bo mogče iz 900 čevljev globokega studenca spraviti po 50 sodčkov petrolja.

Navedeni farmer se ne bo zanaprej več ukvarjal s poljedelstvom ker pravi, da bo imel z novim podjetjem več dobička. Palmerjevi sosedje v okolici 10 milj bodo poskusili srečo pri iskanju petrolejskih vrelcev.

Skrajšanje delavnega časa za ženske odklonjeno.

Indianapolis, Ind. 5. marca.—V zakonodajni zbornici je bil danes zakonski načrt glede omejitve delavnih ur za ženske zavrnjen. Na podlagi te postavbe naj bi ženske po tovarnah, trgovinah in hotelih delale samo 52 ur tedensko. Zanaprej ostane torej še stara postava v veljavi.

Otvoritev največjega muzeja.

Stanley Field, predsednik Fieldovega muzeja v Chicagu zatrjuje, da bo ta muzej slovesno odprt letos dne 2. maja.

Ta muzej, ki se prostira v Grantovem parku obsega 700 x 350 čevljev zemljišča, visok je pa 80 čevljev. Stroški gradbe so znašali \$6,750,000. Fieldov muzej ima najbogatejšo zbir-historičnih predmetov in zbirko historičnih predmetov in stvari koje se ceni na 20 milijonov dolarjev; vsled tega se bo mesto Chicago ponašalo z največjim muzejem na svetu.

Težave pri pogrebu.

Minneapolis, Minn. 5. marca. Pri tu se danes vršečim pogrebu zamorke Mrs. Fannie Cumberland je bilo treba deset pogreboev, ki so nosili krsto pokojnice; navedenka je namreč tehtala šest funtov in je bila najbolj debela ženska v celem mestu.

Masten dobiček premogovne družbe.

New York, N. Y. 7. marca.—Lehigh in Wilkes Barre premogovna družba bo izplačala svojim delavcem 150 odstotkov dividend ali čistega dobička na vloženo glavnico, ki znaša \$9,210,000, dobiček pa \$13,815,000.

Našel zaklad pri oranju.

Taylorville, Ill. 7. marca.—Ko je sin farmerja Henrik Prauma oral neko njivo zapadno od Grove City, je naletel na zakopan zaklad. V neki škatlji je bilo v zemlji zakopanih za \$50,000 vrednosti bankovcev, vrednostnih papirjev in srebrnega denarja. Ta denar so tatovi nedavno ukradli v Grove City banki in zakopali v zemljo.

Gradba novih hiš. Na sponad bo dosti dela.

Chicago, Ill.—Wm. A. Radford, urednik strokovnega lista "The American Builder" zatrjuje, da bo stanovanjsko vprašanje širom Amerike že v par mesecih rešeno, ker bo leto zgrajenih najmanj en milijon novih hiš; to bo dalo raznim stavbinskim podjetnikom in delavcem dosti zaslužka. Stavbinska industrija je vsled vojne zadnja 4 leta skoro popolnoma prenehala, zato bo treba sedaj zakasnelo nadomestiti.

Da bo pa mogče to obrt zopet povzdigniti, je pred vsem treba sporazuma in soglasja med kontraktarji, prodajalci in tudi med unijskim stavbenim delavstvom. Cena gradbenega materiala je že pričela padati, tako se vrše tudi pogajanja med bankami, prodajalci zemljišč, gradbeniki in strankami v svrhu pogodb za zidavo novih hiš.

Prisadeti delavci v pittsburgh skih jeklarnah.

Pittsburgh, Pa. 1. marca.—S 1. marcem je ravnateljstvo velikih, znanih Jones in Laughlin železolivaren in jeklaren v tem mestu svojim uslužbencem znižalo plačo za 20 odstotkov; tako stopi tudi v veljavo nova plačilna lestvica na podlagi tonaže. Dosedaj so dobivali delavci te jeklarne po 46c na ur, nova plača bo znašala 37c. Vsled tega je prizadetih nad 20,000 delavcev te stroke.

14 krat oženjen.

New York, N. Y.—Te dni so vojaške oblasti dognale, da se nahaja v garnizijskem zaporu v Portsmouth, N. H. kralj vseh modernih poligamistov Harold Hammond. Dasiravno je ta vojak komaj 20 let star, se je tekom zadnjih 3 let 14 krat oženil. V nekem mestu Virginije se je celo na en dan dvakrat oženil. Ko navedenece prestane svojo kazn v vojaškem zaporu vsled dezertacije kot vojak, se bo moral zagovarjati še zaradi poligamije ali mnogoženstva.

Zalepka povzročila smrt.

Spokane, Wash. 8. marca.—Včeraj je v mestni bolnišnici umrl 17 letni klerk Crescent department trgovine Arlie King; bolehal že 7 tednov vsled zastrupljenja krvi z zalepko. King je bil zaposlen v pisarni označene trgovine. Neki dan se je pri zapiranju pisem in lepenu zalepk izkazal na ustnec; klej na robu kuverte mu je pa povzročila zastrupljenje krvi in končno smrt. Bodite torej pri zapiranju zalepk previdni!

Prva naselbina po imenu Harding.

Salt Lake City, Utah, 4. mar.—Blizu Delte, južno od našega mesta so danes tamošnji naselbino krstili na ime sedanje-ga predsednika Hardinga. Pri tej priliki so tamošnji stanovalci tudi podarili Hardingu eno loto in mu odposlali po pošti tozadevne lastninske papirje.

ZAVEZNIŠKE ČETE ZASED- LE NEMŠKA MESTA.

Spor glede vojne odškodnine.

Pariz, 8. marca.—Danes jutraj so francoske, angleške in belgijske čete vkorakale v tri znana nemška mesta ob Reni: Duesseldorf, Duisburg in Ruhrort ter ista okupirale brez kakih posebnih dogodkov. Vzrok okupacije od strani zaveznikov je pripisovati dejstvu, ker se Nemci ustavljajo plačilu vojne odškodnine.

Pri tej okupaciji sta aktivni dve francoski diviziji, en bataljon Angležev in en polk Belgijcev. Ta skupna armada zaveznikov sestoji iz konjice, pehote in zračnega oddelka.

Duesseldorf, Duisburg in Ruhrort se prostirajo kakih 10 milj od renskega brega in so znana kot največja premogovna industrijska mesta.

Na čelu teh čet je korakal najprvo oddelek belgijskih metalcov mitraljez, ki je zavzel duesseldorfski most, vodeč čez reko Ren in ves promet ustavil. Tem so sledili Francozi in Angleži.

Ke je dospel zavezniško vojaštvo v to nemško mesto, se bili stanovniki zelo iznenadeni posebno še pri pogledu na številne, na cestah postavljene baterije. Vsi mostovi čez Ren so ostro zastraženi. Do kakega posebnega incidenta pri tej okupaciji ni prišlo.

Oddelek francoskih čet je pod poveljstvom generala Gaucherja zasedel mesto Duisburg in Ruhrort.

Ze večeraj popoldne je dobil general Degoutte od maršala Foch-a ukaz, da naj danes jutraj prekorači reko Ren in zavzame bližnja nemška mesta tako je bil tudi ta general imenovan za vrhovnega poveljnika zavezniške okupacijske armade.

Čete Združenih držav, nastanjene v Koblenzu ob Reni se niso vdeležile te vojaške operacije.

Skupna zavezniška armada ob Reni šteje okrog 120,000 mož in dva zrakoplovna oddelka. V slučaju sile bode vse to vojaštvo poslano čez mejo na Nemško; poleg tega namerava Francija poklicati pod orožje še en letnik, da ojači s tem okupacijsko armado.

Duesseldorf, Nemčija 8. mar.—Župan je takoj pri prihodu zavezniškega vojaštva izdal na prebivalstvo svarilen oklic, da naj se zadrži mirno in ogiba vsake demonstracije; osobito ženske in otroci naj ostanejo doma. Ljudstvo je bilo zelo razočarano pri pogledu na zavezniško vojaštvo vsled tega ker mu ni bilo najmanj znano o tej okupaciji.

Trdovratna Nemčija.

Berlin, 8. marca.—Včeraj je trajala seja ministrskega sveta do 11. ure zvečer. Na isti seji se je razpravljalo o kritičnem položaju med Nemčijo in zavezniki glede plačevanje vojne odškodnine. Uspeh te seje je nepopoln, ker se na isti ni ničesar odločilnega, ukrenilo.

Pri tej priliki je izdal predsednik Ebert na nemško ljudstvo primeren apel, da naj še nekaj časa potrpi in ima zaupanje v svojo vlado. Nemška vlada ne bo prej mirovala, dokler nam tuji "tirani" ne dajo naših pravic.

Izmed članov nemškega kabineta se nihče ni zglašil kaj naj vlada ukrene v slučaju, da bodo zavezniki v resnici vdrl v Nemčijo.

Minulo soboto je bila ta točka pač na dnevnem redu v poslanski zbornici, kjer so vsi nemški poslanci ostro nastopili napram vojno odškodninskim zahtevam od strani zaveznikov, izvzemši komunistov.

Sedanja okupacija bo delala Nemčiji dosti ovir pri pošiljanju premoga zaveznikom kakor določeno. Bati se je, da vsled tega zavezniško vojaštvo ne bo zasleglo vsa premogovna skladišča in premogovnike v ruhrskem in westfalskem okrožju.

Spopad med Jugoslavlani in Italijani v Postojni. Mesto v ognju?

London, 5. marca.—Iz Trsta se tukajšnjemu listu "Central News" poroča o spopadu med jugoslovanskim in italijanskim vojaštvom v Postojni na italijansko-jugoslovanski meji. Mesto Postojna je v plamenih?

Ameriški nadškof postal kardinal.

Rim, 7. marca.—Danes je bil v vatikanskem konzistoriju povišan v kardinala nadškof iz Filadelfije Rt. Rev. Dennis J. Dougherty. Pri tem zasedanju konzistorija je to edini ameriški nadškof, kateremu je bil podeljen kardinalski klubok.

General Pershing bo imenovan poslanikom za Francijo.

Washington, D. C. 5. marca. Med člani nove administracije kroži tukaj vest, da bo predsednik Harding imenoval generala Pershing poslanikom za Francijo z namenom doseči bolj prijateljske diplomatske razmere med Združenimi državami in Francosko republiko. General Pershing je namreč med Francoskim ljudstvom zelo priljubljen.

Ves trg se bo preselil.

Osborn, Ohio.—Iz strahu pred povodnjico in poplavo reke Miami se bo pričel letos dne 1. julija ves tukajšnji trg seliti poldrugo miljo proti zapadu Stanovalec tega kraja lastuje okrog 250 hiš in drugih gospodarskih poslopij, katera mislijo vsa s sabo preseliti. Pri tej priliki bode povzetih mnogo, v resnici premikajočih slik za kino gledališča.

Pomanjkanje stanovanj, vzrok samomora.

Pittsburgh, Pa. 5. marca.—Danes se je na domu svojih staršev v Bearthu ustrelila 16 letna Mrs. Margaret Stewart vsled tega, ker ni mogla več tednov po poroki najti nobenega stanovanja.

Društvena naznanila in dopisi

Društvo št. 7 Pueblo, Colo.

Vsem članom našega društva se tem potom naznanja, da bomo imeli skupno sv. obhajilo na Tibo nedeljo, dne 13. mar. pri 8. sv. maši. Spovedovalo se bo izključno za društvo v soboto 12. t. m. popoldne in zvečer, ter tudi v nedeljo zjutraj. Toliko v prijazno naznanilo in vpoštevajte.

Sobratki pozdrav,

John Germ, tajnik.

Iz urada društva sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich.

Tem potom se naznanja vsem članom (icam), da je to društvo z vsemi onimi člani, ki so opravičeni do pristopa in s petimi članicami pristopilo v centralni oddelk bolniške podpore pri Jednoti; zatoorej opominjam članstvo, da redno plačuje mesečne prispevke, to je: mesečni prispevki morajo biti plačani pred (23.) triindvajsetim dnem v vsakem mesecu; z vsakim, kateri zaostane s plačilom, se bo ravnilo po pravilih, kar pomeni suspendacijo.

Nadalje: Od prvega aprila naprej se bo našim bolnim članom bolniška podpora izplačevala iz centralnega sklada K. S. K. Jednote. Zatoorej opominjam vse člane, ki bodo bolni dne prvega aprila in tudi one, kateri bodo bolni pozneje, da bolezen takoj isti dan naznanijo društvu in tajniku in v zdravniku, bodi si že ustmeno, pismeno ali po kaki drugi osebi. Tako se mora tudi takoj naznaniti društvu in tajniku in zdravniku, ko član ozdravi. Upam, da se bo vsaki član ravnal tako, kakor se po pravilih K. S. K. J. zahteva. S tem se bo odstranila vsaka nepotrebna zamuja. To velja istotako za one člane, ki so oddaljeni od društvenega sedeža in tudi za one s potnimi listi.

S pozdravom,

John R. Sterbenz, tajnik.

Društvo št. 32 Enumclaw, Wash.

Naznanjam vsem članom in članicam društva Jezus Dobri Pastir, št. 32, K. S. K. Jednote, da bomo imeli skupno velikonočno spoved v soboto 19. marca na dan sv. Jožefa kakor že ponavadi na Kranju. Sv. maša bo ob 9. uri, pred sv. mašo spoved in potem sv. obhajilo; torej opominjam vse člane in članice, kateri so tu blizu in imajo priložnost, da storijo svojo versko dolžnost ta dan; kateri pa ne morejo priti na dan sv. Jožefa naj gredo v nedeljo ali kadar jim čas pripušča. Želim da bo vsak opravil svojo dolžnost, da potem ne bo imel nobene sitnosti, ker kdor ne bo opravil svoje verske dolžnosti se bo z njim ravnalo po pravilih Jednote.

Prosil sem g. župnika, da bi nam dobil slovenskega spovednika ker je nekaj članov in članic da niso zmožni angleškega jezika ali žal da nisem dobil dovoljenja; sta pa 2 slovenska benediktince v Lacey, Wash., kakih 60 milj od tukaj.

S sobratiskim pozdravom na vse člane in članice K. S. K. Jednote.

Joseph Malneritch, tajnik.

Društvo št. 44 So. Chicago, Ill.

Iz urada dr. Vitezi sv. Florijana št. 44, se naznanja vsem članom, da se bo vršila skupna spoved dne 12. marca popoldne in skupno sv. obhajilo dne 13. marca pri 8. sv. maši.

Člane prosim, da se zberejo ob 7:30 v društ. dvorani in vsak naj prinese regalijo s sa-

bo, da skupno odkorakamo v cerkev k službi božji in se udeležimo sv. obhajila.

Sobratki pozdrav,

John Likovich, tajnik.

Društvo št. 47 Chicago, Ill.

Članom društva sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J. se tem potom naznanja, da je bilo na zadnji redni mesečni seji sklenjeno, da bode imelo društvo v soboto dne 12. marca velikonočno spoved, in v nedeljo zjutraj pri pol 8. sv. maši skupno sv. obhajilo. Vsak član naj pride v dvorano in naj prinese s seboj društveno regalijo.

Opomniti Vas moram zlasti na to, da bi se člani nekoliko bolj zanimali za društvene seje, zlasti sedaj, ko imamo tako važne stvari za razpravljati, in naj vsak član dobro premisli (ako še ni), za kaj se gre. Sedaj je čas za to, da se vsakdo izmed nas pokaže, kaj da je, in kam da sploh spada. Upam, da me bode vsakdo lahko razumel ako le hoče.

K sklepu Vas še opominjam na to, da naj nikar nebežen ne pozabi na pregovor, ki pravi, da "Sloga jači in nesloga tlači."

Z sobratiskim pozdravom.

Frank Kozjek, predsednik.

Društvo št. 70, St. Louis, Mo.

Cenjenim članom in članicam društva sv. Srca Jezusovega št. 70, K. S. K. J. se uljudno naznanja, da na redni mesečni seji dne 20. febr. smo zaključili za skupno spoved, ki se bo vršila v soboto zvečer dne 2. aprila in sv. obhajilo bo v nedeljo dne 3. aprila med prvo sv. mašo ob 8. uri zjutraj.

S tem se pozivajo vsi člani (ice), da se udeležijo skupne spovedi in sv. obhajila. Dolžnost vsakega člana je, da opravi svojo velikonočno spoved. Vam je znano, da pravila K. S. K. J. to strogo zahtevajo in mi se bomo strogo po pravilih ravnali.

Vsi člani se pozivate, da pridete še pred sv. mašo v dvorano in da prinesete regalijo s sabo. Od tam bomo skupno v cerkev odkorakali. Torej se prosim vse člane (ice), da listke ob pravem času prinesejo društvu in tajniku.

S sobratiskim pozdravom,

Blaž Belobrajdič, preds.

Jos. Pozek, tajnik.

Društvo št. 79 Waukegan, Ill.

Iz urada društva Marije Pomagaj št. 79 K. S. K. Jednote se naznanja članom, da bomo imeli skupno sv. spoved dne 12. marca popoldne in zvečer ter naslednji dan, pa skupno sv. obhajilo.

Člane gori omenjenega društva prosim, da se polnoštevilno udeležijo ter pristopijo skupno z društvom k sv. obhajilu. Vsakdo naj prinese s sabo društvo regalijo.

Kakor vsako leto veste, da se je zahtevalo, da je vsakdo opravil svojo versko dolžnost, tako se bo tudi letos in kdor bi zanemaril to dolžnost se bo postopalo z njim po društvenih in Jednotinih pravilih.

S sobratiskim pozdravom,

John Zalar, tajnik

Društvo sv. Barbare št. 92 Pittsburgh, Pa.

V imenu odbora gorinavednega društva prosim vse naše članice, da se udeležijo prihodnje seje dne 13. marca točno ob 2. uri pop. v navadni dvorani na Benettu.

Čitate ste v "Glasilu," da moramo glasovati glede premembe plačevanja gotovih a-

sesmentov, tega pa me še nisla rešile.

Cenjene sestre, Pridite na prihodnjo sejo v obilnem številu, kajti glasovnice morajo biti v Jednotinem gl. uradu še do 17. marca.

Toliko v blagohotno obvestilo in ravnanje.

Marija Novogradeec, tajnica.

Dr. št. 103, Milwaukee, Wis.

Tem potom naznanjam vsem članom društva sv. Jožefa št. 103, da bo skupna društvena spoved dne 12. marca zvečer in skupno sv. obhajilo pa v nedeljo dne 13. marca ob 8. uri zjutraj na West Allis. Člani se zbirajo v cerkveni dvorani en četrt pred 8. uro nakar skupno odkorakamo v cerkev.

Nadalje prosim da se kolikor mogoče v velikem številu udeležite skupne spovedi; kateremu pa ni mogoče na ta dan pa naj svojo versko dolžnost pozneje opravi, da ne potem morda kakih nepotrebnih sitnosti. V tem slučaju naj si vsak vse morebitne posledice sebi pripiše.

S sobratiskim pozdravom,

Louis Sekula, tajnik.

Društvo št. 123, Bridgeport, O.

Članicam društva sv. Ane št. 123 se naznanja, da se je na zadnji seji sklenilo, da naj se članice udeležijo v obilnem številu seje, katera se bo vršila dne 20. marca t. l. Ker je naše društvo sklenilo, da bi ustanovile bolniško podporo pri društvu, ako se bode zadostno število članic zato priglasilo, kar bi bilo v veliko korist članicam in društvu.

Ker v bolniško centralizacijo ne sprejemajo posameznih članic, pri našem društvu jih je pa veliko članic, ki bi bile radi zavarovane tudi v bolezni, se je valed tega že večkrat slišalo, da bi rada katera pristopila v to društvo, pa nima bolniške podpore; zatoorej sestre in članice, zdaj se vam nudi lepa priložnost, da lahko nekaj ukrenemo, za kar vam ne bode žal, kajti ako katera članica zbolji ji bomo lahko nekoliko pomagale, kar nam do sedaj ni bilo mogoče. Ob enem se bodo na prih. seji tudi razdelili spovedni listki, katere je društvo prejelo za Velikonočno spoved; zatoorej članice ste vabljeni vse, da se gotovo udeležite prihodnje seje.

H koncu mojega dopisa, pozdravljam vse člane in članice K. S. K. J. in voščim vesele velikonočne praznike.

Ana Smrekar, tajnica.

Iz urada dr. sv. Ane št. 127 Waukegan, Ill.

S tem uljudno naznanjam vsem članicam našega društva, da smo na zadnji mesečni seji sklenile, da bomo imele skupno spoved v soboto, dne 12. t. m., skupno sv. obhajilo pa dne 13. t. m. Zatoorej cenj. mi sestre, vem da mi ni treba dosti razlagati o teh zadevah, ker vam je vsem dobro znano, da nas veže verska dolžnost, da opravimo skupno velikonočno spoved in da prejmemo skupno sv. obhajilo.

Zbirale se bomo korporativno 15 minut ob 8. ure v šolski dvorani, odkoder odkorakamo k prvi sv. maši.

Dalje vam naznanjam, da se je začela kampanja za vpisovanje otrok v naš Mladinski oddelk; upam in želim, da ne bo nobene sestre, ozir. matere, ki spada v naše društ. št. 127, da bi ne imela svojega otroka v Mladinskem oddelku, ali pa člana (ice) v naših katoliških društvih ter naši K. S. K. J. Kar se tiče vpisovanja otrok (da si ohranimo razne težave) bomo imele zdravniško preiskavo v šolski dvorani v nedeljo dne 20. marca ob 2. uri popoldne. S tem je vam le-

ga prilika na ponudbo, da svoje otroke brez vseh sitnosti vpišete v Mladinski oddelk K. S. K. J. Le pripeljite jih 20. t. m. v šolsko dvorano.

Dalje naznanjam našim članicam, da se bo prihodnja mesečna seja vršila v sredo, dne 23. marca točno ob 7. uri; seja je premenjena zaradi tega, ker bo letos ravno na četrto nedeljo Velika noč. Prosim Vas, da se polnoštevilno te seje udeležite; kateri vendar ne bo mogoče priti na sejo, pa naj pride plačat mesečni asesment na dom tajnice.

S sestrskim pozdravom,

Katarina Mauser, tajnica.

Polhov Gradec, Slovenija.

Cenj uredništvo "Glasilo K. S. K. Jednote".

Podpisani uljudno prosim, da bi blagovolili prevzeti v Vaš list sledeči dopis, ki bo gotovo zanimal marsikaterega v Ameriki:

Dve zlati poroki. V Polhovem Gradcu na Kranjskem sta bila poročena 6 febr. 1871 l. dva para: Blaž Trobec in Marijana roj. Ambrožič ter Jakob Rihar in Uršula roj. Hribar. Oba para sta dočakala 50 letnico svoje poroke. — Blaž Trobec iz znane Guglove hiše na Logu št. 2, je star 75 let in ravno toliko tudi njegova žena Marijana. Zlato poroko sta obhajala na domu, 3. febr. na godovni dan Blaža. Oba sta še zdrava, posebno Marijana je še čvrsta, Blaž pa bolj težko hodi; ta dan je bil posebno vesel, najraje je prepeval nabožne pesmi iz mladih let, ko je bil 18 let organist pri naši župni cerkvi, 6 let pa na Brezovci. Jubilejno svatbo sta obhajala v krogu svojih najbližnjih sorodnikov. Navzoča sta bila tudi župnik g. Val. Zupančič in kaplan g. Fr. Golmajer. Imela sta 10 sinov in hčera, ki so še vsi živi, zapuščena pa 31 vnukov in vnukinj. Zanimivo je to, da imata večino svojih sorodnikov v Ameriki. Blažev brat Jakob je škof v pokoju v Brokway, Minn., star 83 let. Dve sestre Marija in Marijana ste pri škofu. Potem imata 4 sinove in 4 hčere v Ameriki. Dva sta župnika: Janez v Brokvaju, Jožef pa v Elk River. Druga dva sta posestnika, Franc v Brokvaju, Alojzij pa v Montani. Hčeri Ivana in Mici ste kuharici, prva pri župniku Janezu, druga pri župniku Jožefu. Helena je omožena v Brokvaju, pri Omanu po domače. Četrta hči Marijana, sestra Akvin, je v samostanu učiteljica glasbe. Tudi dva nečaka ima Blaž v Ameriki: Dr. Ivan Seliškar je profesor bogoslovja v semenišču v St. Paul, njegov brat Dr. Jakob je zdravnik. Doma na Kranjskem sta ostala samo dva sinova. Blaž je na domu gospodar, Jakob pa sedlar v Kozarjih pri Ljubljani. Zelo težko se dobi kaka rodbina, ki bi imela toliko najbližnjih sorodnikov v Ameriki, kakor Guglova iz Loga. Vsi se še radi spominjajo svoje rojstne hiše, večkrat pišejo, posebno škof Jakob pogosto piše. Za zlato poroko je pisal bratu Blažu in njegovi ženi lepo in ganljivo pismo. Zadnjič so bili na Kranjskem l. 1909. Mislili so priti tudi pozneje, pa je vojska preprečila. Letos po leti nameravajo zopet sem priti. Dnači jih željno pričakujejo. Bog daj, da bi našli Blaža in Marijano še pri zdravju in tako vesela kakor sta bila na Blažev dan, na dan zlate poroke!

Druga zlata poroka Jakoba Riharja in njegove tovarišice Uršule pa je bila 7. febr. pri podružnici sv. Elizabete v Podbrizji. Jakob, star 81 let je cerkvenik pri tej cerkvi že 5 let in vkljub visoki starosti še vedno upravlja to službo vest-

no v zadovoljstvo cele sosseke. Uršula, stara 86 let, je parica cerkvenega perila že čez 50 let. Oba sta še popolnoma zdrava in čvrsta, kar sta dokazala, ko sta se na plesu pri jubilejni svatbi parkrat zavrtila. Čela podreba sosseka se je veselila tega dogodka, 25 parov v narodnih nošah se je udeležilo te slovesnosti. Ob 11. uri je bila zlata poroka s sv. mašo. Marsikateremu so stopile solze v oči, ko so videli pred seboj zlatoporočena in poslušali lep nagovor g. župnika. Po cerkveni slovesnosti je bila primerna gostija. Vse to je napravila sosseka, da prizna cerkveniku Jakobu vso zahvalo za vestno službo pri podružnici sv. Elizabete. Oba skupaj sta sedaj stara 167 let. Bog jima daj še veliko veselih dni v visoki starosti!

Franc Golmajer, kaplan.
Polhov Gradec, 9. febr. 1921.

Jugoslavija, Slovenija.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Članica La Salle, Ill., in številnim drugim čitateljicam širom Amerike:

Oni, v zadnji številki zanimivi članek "Samo za moše" je spisal vrhovni zdravnik naše Jednote sobr. Dr. J. V. Grahek. Njegov naslov je 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Temelji krščanstva.
(Spisal dr. Ivan Svetina.)

(Nadaljevanje)

Prvi in najvišji pojav življenja popolnoma razvije človeško dušo je mišljenje, spoznavanje. To duševno delovanje je podoba rojstva druge božje osebe iz prve.

Kadar človek o čem premišluje, pa mu nenadoma nova in zanimiva misel pride v glavo, pravimo, da se je ta misel porodila v njegovi duši ali iz njegovega uma. Če pa hoče misel komu povedati, jo izrazi ali izreče z besedo.

Ko je n. pr. Kristof Kolumb spoznal, da je zemlja okrogla, se je porodila v njegovi duši misel, da more dospeti v vzhodne dežele, ako po morju vedno dalje vesla proti zahodu. Želel je namreč priti v Vzhodno Indijo, da bi potem misijonarji tam sveto vero oznanjevali. To misel je tudi z besedo izrekel in jo pripovedoval, dokler ni našel pomoči, da se je podal na neznano morje. Na ta način sicer ni prišel v Vzhodno Indijo, našel pa je Ameriko.

Iz človeškega uma porojena misel je notranja nevidna sila spoznanega predmeta, njen zunanji izraz pa je beseda.

Bog tudi s svojim umom spoznava. Predmet njegovega spoznanja niso le stvari z medlo iskrico lepote, temveč pred vsem o sam, neskončno popolno božje bistvo, Lepota sama. To spoznanje rodi neskončno popolno podobo božje bitja samega, ki jo imenujemo božjo "Besedo", njeno izviranje iz božjega uma pa "rojstvo". Ta rojena božja Beseda, ki je večna, kakor je večno božje spoznanje, je edinorojeni Sin božji, druga božja oseba.

Sedaj nekoliko umevamo, zakaj božja Beseda, ter kako naj si mislimo večno rojstvo Sina iz Očeta. Sedaj nam je pojasnjen veličastni začetek evangelija sv. Janeza: "V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila Beseda" (Jan. 1, 1). Sedaj bomo tudi lahko s premislekom in večjo pobožnostjo molili v angelskem češčenju: "In Beseda je meso postala in je med nami prebivala" (Jan. 1, 14). Sedaj razumemo besede, ki jih je govoril Bog Oče o pri-

hodnjem Odraženiku: "Moj Sin si ti, danes (t. j. od vekomaj) sem te rodil" (Ps. 2, 7). Razumemo tudi, zakaj sv. Pavel imenuje Jezusa "odsvit slave in podoba bitja Očetovega" (Hebr. 1, 3).

Drugo odlično dejanje ali delovanje naše duše izhaja iz volje in le: hotenje, hrepenenje po spoznani dobroti in lepoti ali ljubezni; to je podoba tretje božje osebe. Posebno jako hrepenenje po nenavadni dobroti in lepoti močna ljubezen se včasih celo po zunanje javlja kakor blažen dihlaž ali v zdihlaž.

Kakor v človeški duši vled spoznanja dobrote in lepote iz volje izvira ljubezen, tako tudi v Bogu. Ko Bog Oče z umom izhaja v božjem hotenju — kakor dihlaž ljubezni med Očetom in Sinom — neskočna Ljubezen, Sveti Duh, tretja božja oseba.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je dne 30. januarja t. l. po dolgotrajni in mčni bolezni, previdena s Svetotajstvi za umirajoče v Gospodu zaspala moja ljubljena soproga, ozir. skrbna mamica, pokorna hčerka in ljubljana sestra

Angela Beker

v najlepši starosti 22. let.

Tem potom se želimo zahvaliti našemu čast. g. župniku za tolažbo tekom bolezni pokojnice in ganljivi govor pri pogrebu. Dalje hvala društvu sv. Veronike št. 115 K. S. K. J. za obilen obisk ko je nepozabna pokojnica ležala na mrtvaškem odru in obilno vdeležbo pri pogrebu. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem za darovane krasne vence, ki so lepšali mrtvaški oder. Bog Vam stotero plačaj vaš trud in požrtvovalnost!

Tebi pa nepozabna in draga nam Angela, naj bo lahka svobodna zemljica!

Zalujoci ostali:

Ivan Beker, soprog.

Terezija, hčerka

Mihael in Terezija Novak, stariši.

Karl, Viljem, Milan, Viktor in Edvard, bratje.

Kansas City, Kans., dne 9. febr. 1921.

NEPOZABNI DAN.

Ko ste docela zdravi, vam niti na misel ne pride, da vedno lahko zbolite, kajti če prične enkrat bolezen trkati na vaša vrata, tedaj se pričnejo za vas skrb in težave. S tem boste gotovo uvideli potrebo kakega zdravlila, da vam bo iz zadrege pomagalo. Ako trpite vsled kake želočne bolezni in če prej niste nikdar mislili na Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino, vzemite ga takoj, nakar se boste prepričali da je to zdravilo neprekosno; ta nepozabni dan vas bo za vedno s Trinerjevimi grenkim vinom spoprijaznil. Na tisoče odjemalcev se tako izraža, kadarkoli nam pišejo. Mr. Wm. Holenar omenja v svojem pismu z dne 10. jan. iz Highland towna, Mr. sledeče: "Trinerjevo grenko vino mora biti vedno pri naši hiši, ker je baš isto pravo zdravilo za želočne neprimike; jaz nikdar ne bom prenehal tega vina zadostno hvaliti." — Vaš lekarnar ali prodajalec zdravil vam bo dal z veseljem pojasnilo o njem, tako tudi o vseh drugih Trinerjevih zdravilih. — Jos. Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Sv. Jožef zglede čistosti, ponižnosti in pokorščine.

(Za "Glasilo K. S. K. Jednote" napisal Ksaver Meško.)

Na sv. Jožefu so se resnično izpolnile besede apostola narodov Korinčanom (I. Kor. 1, 28): "Kar je neznamito in zanemljivo pred svetom, je izvolil Bog, in kar nič ni, je izvolil, da bi razdeljal, kar je." Res, da je bil tesar Jožef iz kraljevske družine Davidove. A že davno je ta družina obubožala, in potomec nekdanjega kraljevskega vladarja so si morali služiti kruha z delom svojih rok. Ubog je bil tudi tesar Jožef, naveden, neznan delavec, a previdnost božja ga je izvolila za varuha in rednika Sinu božjemu in ga je povzdignila nad vse svetnike, da ga sedaj sv. Cerkev po širnem svetu vedno imenuje, časti in kliče na pomoč ob enem z Gospodom Jezusom, v veke slavljenim, in s prečisto, presveto Materjo Sinu božjega, rožno Deviceo Marijo.

Da je tesar Jožef iz hiše Davidove dosegel to izredno čast in prednost pred vsemi svetniki božjimi so ga storile sposobnosti: lilijska njegova čistost, izredna ponižnost in skromnost in brezpogojna, vedno molčeča, vdana pokorščina.

1. Jožef je moral biti pač najčistejši med vsemi čistimi močmi in mladeniči, če je vsevedna neskončno sveta previdnost božja ravno njega izvolila za ženina prečisti Devici in Materi božji. Ona, ki je bila "lilijska na polju" ni mogla imeti ob sebi drugega ženina nego njega, ki je bil tudi lilijski cvet nedolžnosti in neomadeževanosti. Dete božje, on, ki je ženin in plačilo, veliko in vedno plačilo čistih duš, ni mogel imeti varuha in rednika drugega moža nego moža angelske čistosti, najkrasnejšega devišva. In tisti, ki je moral Dete božje braniti zoper sovražne moči tega sveta, zoper nasprotovanje, sovražstvo in zalezovanje mogočnega kralja, je moral biti pravi junak. In ravno čistost je najbolj junaška čednost, zakaj za čistost in devišvo je treba največjih in najhujših bojov. Kdor zmaga s tem, kdor premaga napade hudega duha v mislih in željah, vabljen svetla, silo svojega lastnega mesa, je pač junaka dovolj, da bo zmagal tudi vse druge napade in nevarnosti, naj pridejo od koder že koli. In tisti, ki je bil leta in leta v neposredni bližini in v družbi Boga in človeka Jezusa Kristusa, mu je moral med vsemi ljudmi biti pač najbolj podoban. Bog pa je duh, neskončno svet in čist duh, ves poduhovljen po mišljenju in življenju je moral biti tudi tisti, ki je z Bogom vsak dan občeval in govoril.

Kako pa je z našo čistostjo in nedolžnostjo, s tem biserom vseh čednosti? Ali smo vsaj nekoliko slični v njej sv. Jožefu? Ali se borimo za njo z vsemi svojimi silami in močmi, res kot pravi junaki? Blagor vsem, ki imajo pravico, da bi držali v rokah lilijsko čistost in nedolžnost, kakor jo drži sv. Jožef. "Vse dragocenosti," pravi sv. Duh (Eocli. 26, 20) "se ne da primerjati z zdržno dušo." In spet: "O kako lep je čist rod v njegovi slavi. Zakaj ne umrljiv je njegov spomin in pri Bogu in pri ljudeh je v časti. Če je pričujoč ga posnemajo; če ni viden očem, hrepe ne po njem; večno bo zaljubljen krono zmagoslavja in bo užival plačilo za boje neomadeževane čistosti." (Modr. 4, 1.) Kako je pri nas z čistostjo deklet in mladeničev? kako s stanovsko čistostjo zakonskih mož in žena? Naj bi nam sv.

Jožef, mož najčistejši, lilijski ženin prečiste Device in varuh Večne Čistosti, varuh še danes naših vseh čistih duš, izprosil milosti, da bi bili vredni ob smrti uri lilijskega venca jubelne Gospodove: "Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali" (Mat. 5, 8.)

2. Druga čednost, ki je storila sv. Jožefa sposobnega in vrednega izredne časti varuha Gospodovega, drugi biser v svetli kroni sv. Jožefa je njegova ponižnost. Kraljevskega rodu in kako ponižno, kako skrito je živel gori v Nazaretu. Kraljevskega rodu, pa si brez nevolje na trdo usodo, brez umiranja čez previdnost božjo, brez nepotrebnih besed in tožeb služil z rokami vsakdanji kruh. Ne, tudi brez ponižnosti ne bi tesar Jožef mogel postati rednik in krušni oče njegaj, ki je "sam sebe v nič dejal," da bi nas odrešil, njega, ki je bil najvišji med visokimi in vendar najponižnejši med ponižnimi in je učil in vabil: "Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen." Brez te ponižnosti bi tesar Jožef ne mogel doseči niti kakajne milosti, kaj šele tako izredne, nam naravnost nepojmljive, zakaj: "Napuhujem se Bog ustavlja, ponižnim pa da svojo milost" (Jak. 4, 6).

Kako pa je z našo ponižnostjo? Mi imamo pač tisočkrat manj vzroka ko tesar Jožef, da se napihujemo in povisujemo, zakaj res: "Kakor prazen nič je moj jaz pred teboj, o Gospod: resnično, slabostnost je sledeči človek" (Ps. 38, 6.) In če smo nič, če smo še celo več nego nič, najhujša slabostnost, sama pregrešnost, kako bi mogli pokoncu stati pred Gospodom, kako bi si upali ponosno dvigati glavo pred njim? Ali naj bomo, kakor tisti, ki govorijo o njih Duh božji: "Je rod, ki se sam sebi čisti zdi, pa ni umit svojih gnusob, in je rod, ki oči visoko nosi in čigar trepalnice so visoko povzdignjene" (Preg. 30, 12, 13.) Ne! Saj vemo, da sami iz sebe ničesar nimamo in nič nismo, ampak imamo vse od Boga. "Kaj pa imaš, česar nisi sprejel. Če si pa sprejel, kaj se hvališ, kakor bi ne bil sprejel?" (I. Kor. 4, 7.) Ponižujmo se zato po zgledu sv. Jožefa pred velikim našim Gospodom in Bogom, da nas bo nekoč povisil, ne pa nas zaradi nevaležnosti in napuha ponižal kakor prevzetne angele in pahnil v brezno večnega ponižanja in večnega trpljenja.

3. Tretja čednost sv. Jožefa, ki mu je zaslužila čast nad častjo angelov da je postal rednik in varuh Sinu božjemu je bila pokorščina. Pokoren je bil Jožef pač vse življenje, pokoren gotovo svojim starišem, predstojnikom, pokoren zlasti zapovedim božjim. Sklepamo to pač lahko iz tega, kar beremo o njem v sv. pismu, kako je bil takoj in brezpogojno pokoren volji božji, odkar je postal ženin izvoljeni Matere božje. "Ne boj se vzeti k sebi Marije svoje žene. Zakaj kar je v njej spočetega, je od sv. Duha," mu je zapovedal angel. In Jožef takoj, brez vsakega najmanjšega premišljevanja in obotavljanja zpolni zapoved božjo. "Vstani in beži v Egipt, zakaj Herod hoče dete umoriti," mu spet poroči angel voljo božjo. In Jožef ne povprašuje: "Ali kar sedaj ponoči? Kako bom ušel Herodu? Kako bomo hodili tako dolgo pot? Kako bomo pri našem ubožstvu živeli v tuji deželi, med neznanim paganskim ljudstvom?" Ne, Jo-

žef je pokoren na besedo, vstane, zbudi Marijo in beži v daljine, neznan kraje. Spet se mu prikaže angel in mu pravi: "Vstani in vrni se. Zakaj tisti, ki so otroku po življenju stregli, so umrli." In Jožef ne vpraša: "Pa nam ne bodo nevarni drugi?" Pokorno izpolni povelje božje, gre z Marijo in z Jezuskom nazaj v sv. deželo, v Nazaret.

In mi? Ali ne boleha današnje človeštvo ravno na nepokorščini? Otroci če ne bi več radi bili pokorni starišem, podložni ne predstojnikom, delavci in posli ne gospodarjem; vsepovsod vidimo punt zoper božje in človeške zapovedi in postave. Zato pa vidimo tudi, da je tako malo sreče v srečih. Če bi bilo več ponižnosti, več zatajevanja, več pokorščine, bi bilo tudi lepše in srečnejše življenje med stariši in otroci, med predstojniki in podrejenimi, med delodajalci in delavci, med gospodarji in posli. Vse miru in več sreče bi bilo tudi v javnem življenju, v državah. — Prosimo tudi v tem sv. Jožefa, naj nam on, v vsem tako ponižen in pokoren, izprosi milost voljne in vdane pokorščine, da bomo slični vsaj nekoliko tudi mi njemu, ki "je bil pokoren svojim starišem," Mariji in redniku sv. Jožefu, in ki je bil pokoren svojem nebeskemu Očetu do smrti, do smrti pa na križu, (Filip. 2.) zaradi česar ga je Bog povisil in mu dal ime čez vsa imena.

Gospodu Jezusu Kristusu, imenovanemu "sin tesarjev", ki naj po neskončnem zasluganju svoje pokorščine in svoje ga križi in po slabotnem zasluganju naše pokorščine povisja tudi nas čast do časti pravih otrok božjih in dedičev kraljestva božjega. Amen.

Tri rane na telesu ameriškega naroda.

Piše Rev. Anton Sojar.

Popravek: V zadnji številki priobčenem članku pod gorjim naslovom, ki razpravlja o "Ameriških šolah brez verskega pouka" je stavec pomotoma zamešal nekaj odstavkov. Nadaljevanje istega članka bi se moralo pričeti z zadnjima dvema odstavkoma v 4. stolpcu z vrsto: **V Hearst Magazine** do zadnje vrste: **"Za otroke oltar."**

Po neljubo pomoto in zameo naj cenj. čitatelji oprostijo, zakrivil jo je stavec ne pa pisatelj.

Uredništvo.

(Nadaljevanje.)

2.) Vedno naraščujoče število ločitev (divorce).

Vsak zgodovinar, ki opisuje razvoj ali propad kakšnega naroda, bo našel, da eden prvih vzrokov razvoja ali propada naroda v morali dotičnega naroda, to se pravi: ali je narod v splošnosti živel čisto ali nečisto, ali so bili državne postave z ozirom na zakon med možem in ženo tako stroge, kakor učil in zapovedu je krščanska vera, ali pa je bila vsled pomankljivih in lahkih postav zveza med možem in ženo tako rahla, da sta jo poljubno pretrgala in se brez vsakih ovir ločila in se kmalu z drugo osebo poročila. Če ste strani pogledamo v notranje življenje ameriškega naroda, odpre se nam žalostna in grozna slika. Naj govorijo številke!

Leta 1887. je bil en razvod izmed 17 zakonov; leta 1906 je bil en razvod izmed 12 zakonov; leta 1916 je bil en razvod izmed 10 zakonov. Uradno državno poročilo (U. S. Census report in Daily News Almanac) kaže, da je bilo vseh zakonov leta 1916 nekaj čez en milijon tonov v Ameriki sklenjenih

(1.040.778) v istem letu pa je bilo razvodov (razporek in ločitev) nekaj čez sto tisoč (112.036), torej še nekaj procentov več kot en razvod izmed 10 zakonov. Če bode število zakonov tako sorazmerno rastlo kot sedaj, se je bati, da bo leta 1950, en razvod že izmed vsakih 5 zakonov. — Če pomislimo, da je v Ameriki blizu 20 milijonov katoličanov (ena petina) in ker med dobrimi katoličani splošno ne opazimo zakonskih ločitev, lahko trdimo, da razum zakonov, sklenjenih v katoliških cerkvah, gre "bankrot", kjer se mož in žena potom smešno svobodnih do skoraj vsi drugi zakoni postav razločita in se zopet svobodno poročita v drugič ali tretjič. Ali ni to skrajno žalostna slika o privatnem življenju ameriških "Ladies and gentlemen"? Ta žalostna slika je ob enem smešna, če pogledamo na uradno navedene vzroke za razvode. Polovico večkrat zahteva razvod ženska kot moški, in večina izmed vseh vzrokov, ki jih ženske navajajo za ločitev je, **cruelty — ali mental cruelty** — surovo obnašanje možev. In kaj vse spada pod ta pojem: surovost! Par vzgledov! Neka ženska je prošla za razvod, ker je mož obdolžil njeno sestro, da krađe in s tem ranil čuvstva svoje žene. Razvod! — Druga ženska je bila nesrečna za to, ker je njen mož preveč umazan in se premalo umiva. Razvod! — Tretji ženski se je zgodila velika krivica, ker je njen mož cel čas skupnega življenja ni privoščil veselja, da bi se vozila v avtomobilu. Razvod! — Zopet druga ženska ni mogla prenašati, da je mož prihajal zvečer šele ob desetih domov in še takrat jo je s neprestanim govorjenjem motil, da ni mogla spati. Razvod! — Pred kratkim je bilo v časopisih, da je neka Amerikanka v Clevelandu izposlovala razvod od moža vsled pritožbe, da njen mož preveč ribari, ribe lovi poleti in pozimi, pa skoro nikdar nič ne ujame. Razvod! — Take in podobne slučaje poslušajo sodniki dan za dnevom in pametneje človeku nudijo, ko to čita, zabavo, če bi se ob enem ne odpirala pred našimi očmi strašna, krvava rana, na kateri krvavi ameriški narod. Da bomo to natančno razumeli in da nas Slovence Amerika s svojimi lahkomišelnimi in naravnost smešnimi postavami ne bo zapeljevala, pogledajmo si v treh oddelkih vprašanja zakona:

1.) Kaj uči narava o zakonski zvezi?

2.) Kaj uči sveto Pismo in katoliška Cerkev o zakonski zvezi?

3.) Kakšne so posledice razvoda, ki je greh zoper naravo in Cerkev?

1.) Prva in najbolj imenitna naravna družba je rodina. Človeška razumna narava nagiblje človeka, da sklepa zakonsko družbo in s tem ustanavlja rodino. Brez zakona ni prave rodine. V zakonsko družbo, to je v stalno zvezo moža z ženo pa vodi narava iz dveh vzrokov in to sta: ohranjenje človeškega rodu in medsebojna pomoč.

a) Narava ima sama v sebi nagib, da se ohrani, pa tudi da se pomnoži. Kakor narava silil človeka, da si preskrbi vsega, kar je potrebno za ohranjenje svojega življenja, tako ga ista narava tudi priganja, da skrbi za ohranjenje svojega rodu. Oba nagona sta močna. Izvrševanje obeh nagonov pa mora biti podvrženo pameti. Človek mora jesti in piti, da živi, a pamet mu velevala, da se drži v jedi in pijači pravih mej, ker sicer si ne ohranjuje

življenja, ampak si ga krajša in uničuje. Ravno tako se mora tudi izvrševanja nagona, ki je človeku dan za ohranitev rodu, goditi po pameti. Skrb za ohranjenje človeškega rodu ne veže vsakega posameznega človeka. Ta skrb spada namreč med skrbi za splošno korist. V tem oziru pa ni dolžan vsak posameznik vsega storiti, kar se potrebuje. Splošno korist na primer zahteva, da se obdeluje zemlja, da se trguje, da nekdo varuje deželo pred sovražniki, da se goji vešče in umetnost, da se pospešuje versko življenje. Ni pa vsak posameznik dolžan, da bi postal kmet in trgovec, vojak, umetnik, učenjak ali duhovnik. Vsak naj deluje po svojih zmognostih in po svojem poklicu! Ravno zato pa tudi ni vsak obvezan, da bi skrbel za ohranjenje človeškega rodu. Pri tem ima vsak prosto voljo. Nekateri se hočejo popolnoma posvetiti kakim višjim plemenitim nalogi v korist človeštva in zato se odpovedo družinskim pravicam in dolžnostim. (Zdravnik dr. Gruber piše: Zdravnik lahko dokazemo, da popolna zdržnost povišuje sile za duševno in telesno delo. To so vedeli rokoborci starega veka, to vedo ljubitelji modernih iger, to vedo genialni učenjaki in stvariteljni umetniki...)

Kdor pa skrbi za ohranjenje človeškega rodu, mora s tem prevzeti na se vso odgovornost in vso skrb. Gotovo ni dovolj, da se otroci samo rode, marveč jih je treba tudi vzgajati; skrbeti se mora za njihovo telo in za njihovo dušo. Človek pade slaboten na svet; s tem, da je na svetu, mu je še malo pomaganega. Otrok potrebuje varuhov, izrejevalcev, vzgojevalcev. Celotno pri živalih vidimo, da tam, kjer je potrebna skrb za mladiče, ostane mati po naravnem nagibu pri njih, dokler si sami ne morejo poiskati hrane; kjer je pa treba, kakor vidimo pri nekaterih ptičih, skrbita za nje oba roditelja, samec in samica, dokler je potrebno.

Pri človeku je izreja in vzgoja brezpogojno potrebna in sicer za dolgo dobo. Nobeno živo bitje ne potrebuje toliko časa, kolikor človek, predno zmoro samostojno za se skrbeti. Tega ne more predugačiti nobena postava nobena komunistična država. Otrok potrebuje skrbne izreje; pazljive vzgoje in zato potrebuje očeta in mater. Kdorkoli ima odprte oči v človeškem življenju, mora videti, da ni dovolj sama mati ali sam oče. Materina ljubezen se mora družiti pri vzgoji z očetovo resnostjo; materino nežno skrb mora podpirati oče s tem, da ji da potrebnih pripomočkov. Če se hoče doseči namen, ki ga ima nagon za ohranjenje človeškega rodu, morata mož in žena živeti v skupni družbi, morata biti zakonsko zvezana. In ker je skrb za otroke stalna in trajna, mora biti tudi ta zveza stalna in trajna. To zahteva torej že človeška narava.

Pred sodiščem za razporečitev se je v New Yorku pred kratkim vršil ta le prizor: Mož in žena sta vložila priziv za ločitev. Sodnik je privolil. Vprašanje je še bilo, kdo naj vzame v oskrb sedem letno hčerko. Sodnik iz radovednosti vpraša otroke, ki je že toliko razumel, kaj se godi, tole: "No, punčka, povej mi, ali bi ti bila rajše pri očetu ali pri materi?" Deklica odgovori: "Jaz imam rajše mamo, pa imam tudi ata rada, zakaj bi jaz ne imela obeh, ata in mamo, kakor jih imajo drugi otroci?" Sodnik sam se je težko zdržal solz, ker iz tega nedolžnega otroka je govorila čista, nepokvarjena

človeška narava. Kakor se noben dober oče in nobena dobra mati ne moreta ločiti od otroka, ki je njihov sad, tako želi tudi otrok s svojim nedolžnim srcem objemati oba z isto ljubeznijo: očeta in mater. Kjer ni očeta ali matere, tam enega manjka, tam ni cela družinska sreča.

Bridke izkušnje se kažejo tam, kjer se ta zahteva narave ne spoštuje, namreč skupno življenje roditeljev. Nezakonški otroci so navadno veliki reveži celo življenje. Protin ravno je njihovo stališče! Njihovi stariši so jim sicer dali življenje, ne pa vzgoje, ker jim je niso mogli dati. Zato taki otroci — trpe; masčuje se nad njimi, ker njihovi roditelji niso izpolnili natorne zahteve glede na nagon, ki se tiče ohranjanja človeškega rodu.

Jednake težave in trpljenje mučijo otroke ločenih starišev, če tudi drugače ne, sramoto. Kdo je tvoj oče? Ali tvoj oče še živi? Kako je ime tvoji materi? Kje živi? To so vprašanja, ki jih mora vsak človek v življenju velikokrat odgovorjati. Kako je težko otroku, če mora reči: oče ni več z nami; drugod stane, drugo žensko ima pri sebi. Ali pa, kakor se je nekoč izrazil odrastli sin ločenih starišev: Moj oče živi z drugo in je danes ravno tak lahkoživec kakor takrat, ko je bil 20 let star.

Ali je to življenje? Ali je to vzgoja. Ali je to namen zakona?

b.) Narava zahteva, da je mož ženi v pomoč in žena možu. Spola sta različna in lastnostih in zmognostih. Za nekatera opravila je sposobnejši možak, za druga pa ženska. Vsa so pa potrebna. V možu prevladuje moč, um, dejavnost, resnoba; v ženi nežnost, čustvenost, dovzetnost, miloba; v možu gospodovalnost, v ženi pa požrtvovalna vdanost. Oče vzgaja otroke bolj z razumom, s pravico, mati s srcem, z ljubeznijo. Vsled tega torej sili narava sama da mož in žena sklepata med seboj družbo, da skupno živita v zakonu, da si v ljubezni pomagata eden drugemu, da delujeta v dosegu skupnega družinskega namena celo življenje. Tudi ljudje, ki se poročajo, bodisi na ta ali oči način, vedo, da bi bilo smešno, če bi se poročala takole: "Obljubim ti ljubezen, vso ljubezen in samo tebi — za 3 leta." Vsakemu bi se videlo smešno, ljubezen obljubiti na obroke. Kjer je ljubezen, prava ljubezen, kjer ni prazna ta beseda, edini ti — tam ta ljubezen mora ostati nepretrgana do smrti.

Kratko: narava sama zahteva zakonsko zvezo med možem in ženo in narava sama uči, da le zakonska zveza, ki traja do smrti, je prava idealna zveza med možem in ženo. Kdor drugače ravna in išče ločitev, greši takorekoč zoper nauk narave same.

(Dalje prihodnjič.)

NI VEDNO LAHKO:

Prositi koga odpuščanja. Pričenjati iz nova. Priznati napako. Biti nesamoljubljen. Sprejemati nasvete. Deliti darove. Biti vedno premišljen. Poskusiti kako pravilno stvar. Pomisliti in potem delovati. Delati dobičke z napakami. Odpuščati in pozabiti. Vse to ni vedno lahko, toda blagor vsem onim, ki te stvari radi izvršujejo, ker dobivajo za to primerno plačilo.

IVERI.

Marsikdo ima tako slab posluš, da ne sliši besede; če boš pa vrgel srebrn dolar za njim, ga bo takoj slišal in pobral.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Izohaja vsako štedo.

Lestvina: Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota v Združenih državah Ameriki.

Uredništvo in upravljanje:

1004 N. Chicago St.

JOLIET, ILL.

Telefon: Chicago 1048.

Naročnina:

Za člana, na leto\$0.96

Za nečlane\$2.00

Za tiskovino\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1004 N. Chicago St.

JOLIET, ILL.

Telefon: Chicago 1048.

Subscription price:

For Members, per year\$0.96

For Nonmembers\$2.00

For Foreign Countries\$3.00

Mladinski oddelek naše upanje in opora.

Ene izmed največjih dobrih del našega gl. tajnika, ki opravlja ta urad že 13 let, je bila njegova plemenita ideja za ustanovitev Mladinskega oddelka pri naši K. S. K. Jednoti. Še pred 6 leti je sobr. J. Zalar na neki seji gl. odbora sprožil misel o tem oddelku, povdarjajoč, da je mladina edino naše upanje in opora. Na njegove oklice in pozive krajevnim društvom ter vsemu članstvu so nekateri sprva majali z glavo, češ, da iz te moke ne bo dosti kruha. Pa, hvala Bogu naš sobrat gl. tajnik je v tej zadevi zmagal na celi črti.

Dasiravno je pričel naš Mladinski oddelek dne 1. junija l. 1916 posloovati s primeroma malim številom članov, (1313); to število sedaj od dne do dne narašča. Danes, dne 9. marca 1921, torej še ne v dobrih 5 letih šteje ta naša mladinska armada 5757 (pet tisoč sedemsto sedemdeset) članov in članice in premore v svojem skladu okrog \$22,000 (dvaindvajset tisoč dolarjev). Ali niso to dovoljne številke? Pred 5 leti bi si gotovo nihče ne bil mislil, da bomo dospeli v Mladinskim oddelkom do tako častnega števila, ampak tudi v finančnem oziru.

Ker je bil ta oddelek v prvi vrsti vstanovljen kot nekaka opora naše Jednote, smemo z gotovostjo zreti v najlepšo bodočnost istega, pa tudi v bodočnost našega odraslega oddelka. Na podlagi pravil je dolžnost vsakega člana Mladinskega oddelka, da prestopi v odrasli razred ko doseže 16. leto svoje dobe. V tem času je na ta način prestopilo v aktivni razred že 400 (štiristo) mladih članov in članice, kateri bi morda drugače ne bili nikdar pristopili! Izraznih uradnih mesečnih poročil lahko posnemamo, da se to število vedno večja, kar je vse hvale in priznanja vredno.

Od ustanovitve (1. junija 1916) do 1. febr. 1921 je umrlo vsega skupaj 104 članov (ic); tudi to število ni za toliko dobo in toliko članstvo tako veliko, ker znaša isto komaj 21 smrtnih slučajev na leto. Nekdo se je nedavno o našem Mladinskem oddelku sledeče izrazil: "Kdor hoče da bodo njegovi otroci zdravi in da bodo dolgo živeli, naj jih vpiše v Mladinski oddelček K. S. K. Jednote!" Morda je imel dotičnik tudi res prav?

Samo še dobra 2 meseca in obhajali bomo petletnico obstanka našega Mladinskega oddelka. Treba je torej, da o tej petletnici že danes nekaj izpregovorimo, osobito vsled tega, ker smo ta odgovor dolžni našemu sobr. duh. vodji na njegova krasna članka, priobčena v št. 8 in 9 "Glasila."

Prvo petletnico Mladinskega oddelka bomo obhajali na najbolj primeren in spominski način z izdajo novega mladinskega lista "Angelček," glasila tega oddelka. Res je, da imamo v Ameriki razne nabožne liste, vendar pa pogrešamo še primerne lista za našo mladino.

Kakor znano, izide prva številka "Angeljčka" začetkom junija t. l. Ta list bo izhajal v primerni obliki vsak mesec na 28 straneh. Naročnina, katero se že sedaj pobira znaša samo \$1. na leto. Na minuli letni seji gl. odbora izvoljeni urednik "Angeljčka," naš neumorno delavni duhovni vodja sobr. Rev. Francišek Azbe nas bo s pomočjo drugih požrtvovalnih sodelavnikov č. duhovščine in laikov gotovo s prvo ali slavnostno številko "Angeljčka" iznenadil.

Te dni je sobr. duh. vodja razposlal vsem krajevnim društvom primerno okrožnico in nabiralno polo za nove naročnike.

Sobratje in sosesre! Tudi uredništvo "Glasila" se obrača do Vas s skromno prošnjo, da stopite na noge za pridobivanje naročnikov našega "Angeljčka." Do tedaj jih moramo nabrati najmanj 3000 ali 5000. Idite toraj takoj na delo! Samo \$1. znaša celoletna naročnina. Vsaka slovenska družina sirom Amerike bi morala imeti saj en iztis tega lista v hiši; toliko bolj pa veže dolžnost vsakega oženjenega člana (ico) K. S. K. J. z družino, da se naroči na novo glasilo Mladinskega oddelka K. S. K. J.

Ker je naročnina tako nizka, misli smo mogli določiti nobenih nagrad ali provizij pri pridobivanju naročnikov "Angeljčka." Vsakdo, ki pridobi kakšnega novega naročnika stori s tem dvojno dobro delo: prvič: samemu sebi, oziroma svoji družini; drugič: naši podporni organizaciji ker "Angelček" bo med drugim tudi skušal delati agitacijo za Mladinski oddelek K. S. K. J., ki je naša glavna opora.

Drugi način primerne proslave petletnice obstanka našega Mladinskega oddelka je tudi vreden in pred vsem najbolj vreden; to je kampanja in agitacija za povečanje tega oddelka. Koliko več mladih članov in članice, oziroma nadebudne mladine bo štela K. S. K. J. povodom 5 letnice obstanka njenega Mladinskega oddelka! Sobr. duh. vodja in organizator je v svojem zadnjem oklipe priporočal, da bi spravili to število na 7000 (sedem tisoč) članov (ic). Za to jih po današnjem številu potrebujemo še 1243.

Ker imamo pri K. S. K. J. 134 krajevnih društev pri katerih je nedvomno nekaj, ali dosti poročenih članov, ki nimajo še svoje dno vpisane v našem Mladinskem oddelku; ker je izmed celokupnega števila še 19 društev, ki nimajo niti enega otroka v tem oddelku, nekatera pa samo bomo peščico, naj bi

bila pred vsem dolžnost teh društev vpisati primanjkujejoče število. Ostala ali druga društva v Jolietu, Waukeganu, Chicagu, Pueblo, Clevelandu, v Minnesoti, Penna., itd. naj pa pri tej priliki zaženejo glas: "Mi bomo pa dobili še nadaljnjih 3000 članov za Mladinski oddelek, da bo isti šteš dne 1. junija t. l. dosegel tisoč (10,000) članov. To bo največja reklama za ta oddelek povodom njegove 5 letnice!"

Pri tej priliki naj bode vsem društvom na umu povedano, da mi Jolietčani te tedne in mesece ne bomo počivali. Kot danes, tako bomo tudi za naprej skušali obdržati prvenstvo glede največjega števila članov Mladinskega oddelka kakšnega društva. Čeravno se ne moremo po številu slovenskih družin primerjati z našo slovensko ameriško metropolo, (Ameriško Ljubljano), znanim Clevelandom, Ohio, bodo skoro vsa naša krajevna društva takoj započela veliko kampanjo za pridobivanje novih članov (ic) Mladinskega oddelka. V tem oziru nas lahko "poseka" samo Cleveland.—Bomo videli.

Izmed 115 krajevnih društev, ki imajo svoj naraščaj v našem Mladinskem oddelku bi bilo prav in umestno, da bi ta društva določila prvo nedeljo v juniju (6. jun.) za proslavo 5. letnice tega oddelka. Ta slučaj se lahko proslavi na več različnih načinov, koje hočemo tukaj bolj ob kratkem navesti.

Prvič.—V naselbinah kjer je več krajevnih društev K. S. K. J. naj se sporazumno določi ta dan za proslavo s skupnim delovanjem. Ne bilo bi umestno, da bi se morda s tako slavnostjo ponasalo samo eno društvo.

Zelo primeren način praznovanja 5 letnega jubileja Mladinskega oddelka bi bil ta, da bi vsi otroci (dečki in deklice) člani (ice) tega oddelka raznih društev z ostalimi odrasli člani prisostvovali službi božji v domači cerkvi one naselbine. Otroci naj se vdeležijo sv. obhajila. Popoldne naj bi se pa po možnosti priredila kaka zabava za mladino bodisi že v kaki dvorani (cerkveni ali društveni) ali na prostem. Tozadnji stroške bi moral pokriti aktivni oddelek dotičnega društva. Kjerkoli se bode vršila 5 letnica obstanka našega Mladinskega oddelka, prosimo dotična društva, da naj nam dopošljejo slike (fotografije) skupin te slavnosti. Obelodanili jih bomo v "Glasilu" in tudi "Angeljčku." Take slike so za vedno velikega spominskega pomena. Radi bi tudi znali, kateri član (ica) naše K. S. K. J. ima največ svojih otrok vpisanih v tem oddelku? Ali še vedno br. Mlakar v Aurori, Ill?

Ker so povodom nove kampanje za Mladinski oddelek v veljavni lepe nagrade, zato ponovno apeliramo na vsa krajevna društva, na vse odbornike (ice) istih, kakor tudi na vse članstvo K. S. K. J., da naj takoj stopijo na noge. Čas 5 letnice se bliža. Ali bomo dosegli zaželjeni uspeh in ta je: dne 1. junija prva izdaja 3000 iztisov našega novega mladinskega lista "Angelček" in 10,000 članov v Mladinskem oddelku.

I. Z.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Z razpisom asecmenja za tekoči mesec pošal sem na društva takozvano "URADNO IZJAVO". Na "Izjavi" naj dr. tajniki (ice) označijo vse tekom leta 1920 novo pristopile člane in članice, kakor tudi njih črt. številke in ime člana in članice, ki je novopristopilega (o) priporočil ali predlagal za sprejem v Jednoto.

Po določilu gl. odbora so vsi oni člani (ice), ki so priporočili za sprejem v Jednoto 5 ali več članov (ic), opravičeni do predpisanih nagrad. Da se pa zamore nagrade izplačati, je potreba v prvi vrsti znati imena onih članov in članice, ki so do nagrad opravičeni. Zato se prosi vse društvene tajnike (ice), da natančno in pravilno izpolnijo razposlane pole ali izjave ter jih vrnejo na glavni urad kakor hitro mogoče. Vse izjave pa morajo biti v glavnem uradu najkasneje do 31. marca t. l., drugače se jih ne bo vpoštevalo.

Z bratskim pozdravom,

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Joliet, Ill., 7. marca 1921.

PREMEMBE ČLANSTVA ZA MESEC FEBRUAR 1921.

Pristopili člani.

K dr. sv. Jožefa, št. 2 v Joliet, Ill., 23536 Kostelec Edward, roj. 1905. R. 16, \$1000. Spr. 11. febr. 1921. Dr. šteje 408 članov (ic).

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont., 23537 Flanick Mihael roj. 1905. R. 16, \$1000. 23538 Kranjac Ivan, roj. 1904. R. 16, \$1000. 23539 Kovačič Martin roj. 1881. R. 39, \$1000. Spr. 16. febr. 1921. Dr. šteje 183 članov (ic).

K dr. sv. Roka, št. 15 v Pittsburgh, Pa., 23540 Kambič Ivan roj. 1901. R. 19, \$500. 23541 Klemencić Anton, roj. 1896. Razred 24, \$500. Spr. 21. febr. 1921. Društvo šteje 151 članov (ic).

K dr. sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, 23542 Gramc Josip, roj. 1891. R. 30, \$500. Spr. 5. febr. 1921. Dr. šteje 466 članov (ic).

K dr. sv. Franciška Sal. št. 29 v Joliet, Ill., 23543 Skof Franč, roj. 1901. R. 19, \$1000. 23544 Golobčič Martin, roj. 1901. R. 20, \$500. 23545 Ferkol Alojzij, roj. 1895. R. 25, \$1000. 23546 Flajnik Franc, roj. 1893. R. 28, \$1000. Spr. 2. febr. 1921. Dr. šteje 336 članov (ic).

K dr. sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa., 23547 Matešič Martin, roj. 1896. R. 25, \$1000. 23548 Ferčak Pavel, roj. 1886. R. 35, \$1000. Spr. 17. febr. 1921. Dr. šteje 143 članov (ic).

K dr. Marije Sedem Zalogi št. 50 v Pittsburgh, Pa., 23549 Zumič Jožef, roj. 1901. R. 20, \$1000. 23550 Pavličić Jurij, roj. 1892. R. 29, \$1000. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 275 članov (ic).

K dr. sv. Jožefa št. 53 v Waukegan, Ill., 23551 Dolinar Valentin, roj. 1887. R. 34, \$500. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 182 članov (ic).

K dr. sv. Lovrenca št. 63 v Cleveland, Ohio, 23552 Zabukovec Anton roj. 1903. R. 17, \$1000. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 208 članov (ic).

K dr. sv. Jurija št. 64 v Etna, Pa., 23570 Novak Stefan, roj. 1905. R. 16, \$500. 23553 Lukič Roka roj. 1900. R. 20, \$1000. Spr. 19. febr. 1921. Dr. šteje 100 članov (ic).

K dr. sv. Nikolaja št. 67 v Steelton, Pa., 23554 Lončarič Avgust, roj. 1904. R. 17, \$1000. Spr. 5. febr. 1921. Dr. šteje 54 članov (ic).

K dr. sv. Antona Pad. št. 87 v Joliet, Ill., 23555 Stukel Stefan roj. 1902. R. 19, \$1000. 23556 Fančec Ivan, roj. 1900. R. 21, \$1000. Spr. 17. febr. 1921. Dr. šteje 107 članov (ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 9 v St. Omaha, Neb., 23557 Skof Anton, roj. 1901. R. 20, \$1000. Spr. 5. febr. 1921. Dr. šteje 24 članov (ic).

K dr. sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., 23558 Ivinac Martin roj. 1890. R. 30, \$1000. Spr. 20. febr. 1921. Dr. šteje 106 članov (ic).

K dr. sv. Alojzija št. 95 v Broughton, Pa., 23559 Knafelec Rudolf, roj. 1904. R. 17, \$1000. Spr. 15. febr. 1921. Dr. šteje 67 članov (ic).

K dr. Treh Kraljev, št. 98 v Rockdale, Ill., 23560 Lukanc Franc, roj. 1883. R. 38, \$1000. 23561 Smajd Johan, roj. 1878. R. 42, \$1000. Spr. 6. febr. 1921. Dr. šteje 66 članov (ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain, Ohio, 23562 Bombach Ludvig roj. 1904. R. 16, \$1000. Spr. 6. febr. 1921. Dr. šteje 56 članov (ic).

K dr. sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, 23563 Šega Jožef, roj. 1905. R. 16, \$1000. Spr. 20. febr. 1921. Dr. šteje 54 članov (ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 135 v Gilbert, Minn., 23571 Plešec Josip, roj. 1886. R. 35, \$1000. Spr. 29. febr. 1921. Dr. šteje 92 članov (ic).

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 143 v Jolietu, Ill., 23564 Flajnik Michael, roj. 1905. R. 16, \$1000. Spr. 20. febr. 1921. Dr. šteje 31 članov (ic).

K dr. sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio, 23572 Miklič Josip, roj. 1893

R. 27, \$1000. Spr. 28. febr. 1921. Dr. šteje 88 članov (ic).

K dr. sv. Mihaela št. 163 v Pittsburgh, Pa., 23565 Beneković Josip, roj. 1899. R. 21, \$1000. 23566 Brožičnik Nikolaj M., roj. 1896. R. 24, \$1000. 23567 Sebenič Stefan, roj. 1891. R. 30, \$1000. 23568 Medat Josip, roj. 1885. R. 36, \$1000. 23569 Filčec Luka roj. 1883. R. 37, \$1000. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 144 članov (ic).

Pristopile članice.

K dr. Vit. sv. Jurija, št. 3 v Joliet, Ill., 9464 Klepec Marija, roj. 1897. R. 24, \$1000. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 144 članov (ic).

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 11 v Aurora, Ill., 9472 Undesser Rozalija, roj. 1896. R. 25, \$1000. Spr. 6. febr. 1921. Dr. šteje 64 članov (ic).

K dr. sv. Vida št. 23 v Cleveland, Ohio, 9470 Golob Marija, roj. 1905. R. 16, \$1000. Spr. 5. febr. 1921. Dr. šteje 466 članov (ic).

K dr. sv. Franciška Sal., št. 29 v Joliet, Ill., 9471 Stefančič Kristine roj. 1904. R. 16, \$1000. Spr. 2. febr. 1921. Dr. šteje 336 članov (ic).

K dr. sv. Jožefa št. 41 v Pittsburgh, Pa., 9473 Krivec Franca, roj. 1899. R. 22, \$1000. Spr. 1. febr. 1921. Dr. šteje 89 članov (ic).

K dr. sv. Franciška Seraf. št. 46 v New York, N. Y., 9474 Jerman Marija roj. 1901. R. \$1000. 9475 Stifter Rozalija, roj. 1899. R. 21, \$1000. 9476 Svetla Amadija, roj. 1896. R. 25, \$1000. 9477 Kepić Katarina, roj. 1889. R. 32, \$1000. Spr. 12. febr. 1921. Dr. šteje 53 članov (ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn., 9478 Kastelic Ana, roj. 1878. R. 43, \$500. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 182 članov (ic).

K dr. Marije Čisteje Spokoje št. 80 v So. Chicago, Ill., 9479 Zalokar Ana, roj. 1904. R. 16, \$1000. 9480 Luick Rozalija, roj. 1904. R. 16, \$1000. 9481 Primožič Rozalija, roj. 1903. R. 17, \$1000. 9482 Stanko Margareta, roj. 1900. R. 18, \$1000. 9483 Šutej Katarina, roj. 1898. R. 23, \$1000. 9484 Kobe Elizabeta, roj. 1893. R. 28, \$1000. Spr. 20. febr. 1921. Dr. šteje 169 članov (ic).

K dr. Marije Sedem Zalogi št. 81 v Pittsburgh, Pa., 9485 Peršetić Barbara, roj. 1905. R. 16, \$1000. Spr. 27. febr. 1921. Dr. šteje 135 članov (ic).

K dr. sv. Srca Marije št. 86 v Rock Springs, Wyo., 9486 Jenko Katarina, roj. 1902. R. 18, \$500. 9487 Jenko Katarina, roj. 1877. R. 43, \$500. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 56 članov (ic).

K dr. sv. Ane, št. 105 v New York, N. Y., 9488 Mlakar Marija, roj. 1892. R. 28, \$1000. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 69 članov (ic).

K dr. sv. Genovefa št. 108 v Joliet, Ill., 9489 Pleše Josephine, roj. 1902. R. 18, \$1000. Spr. 8. febr. 1921. Dr. šteje 121 članov (ic).

K dr. sv. Srca Marije št. 111 v Barberton, Ohio, 9490 Gruden Jerica, roj. 1903. R. 18, \$500. 9491 Poje Franca, roj. 1898. R. 23, \$500. 9492 Zele Marija, 9493 Vilhar Johana, roj. 1890. R. 30, \$500. Spr. 13. febr. 1921. Dr. šteje 65 članov (ic).

K dr. Marija Pomagaj, št. 119 Rockdale, Ill., 9494 Lever Antonija, roj. 1901. R. 20, \$1000. 9495 Zupančič Jennie, roj. 1897. R. 24, \$1000. Spr. 23. febr. 1921. Dr. šteje 41 članov (ic).

K dr. sv. Ane št. 123 v Bridgeport, Ohio, 9496 Simončič Neža, roj. 1899. R. 22, \$1000. Spr. 20. febr. 1921. Dr. šteje 59 članov (ic).

K dr. sv. Ane št. 127 v Waukegan, Ill., 9507 Skubić Mariom, roj. 1894. R. 26, \$1000. 9508 Kavčič Rozalija, roj. 1887. R. 33, \$1000. 9509 Mautingar Frances, roj. 1886. R. 54, \$250. Spr. 27. febr. 1921. Dr. šteje 96 članov (ic).

K dr. sv. Barbare št. 128 v Etna, Pa., 9510 Sudac Marija, roj. 1905. R. 16, \$500. Spr. 26. febr. 1921. Dr. šteje 45 članov (ic).

K dr. sv. Ane št. 156 v Chisholm, Minn., 9497 Pucelj Neža, roj. 1904. R. 17. 1000. 9498 Lipovetz Jeannette, roj. 1904. R. 17, \$1000. Spr. 6. febr. 1921. Dr. šteje 80 članov (ic).

K dr. Kraljica Majnika št. 157 v Sheboygan, Wis., 9499 Markele Vincencija, roj. 1904. R. 17, \$1000. Spr. 11. febr. 1921. Dr. šteje 68 članov (ic).

K dr. Marija Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio, 9500 Kostanjšek Tezija, roj. 1905. R. 16, \$1000. 9501 Petkovšek Jennie, roj. 1904. R. 17, \$1000. 9502 Bučar Amalija, roj. 1902. R. 18, \$1000. 9503 Grebenc Angela, roj. 1899. R. 22, \$500. 9504 Doles Marija roj. 1896. R. 25, \$1000. 9505 Skoda Jera, roj. 1896. R. 25, \$1000. 9506 Virant Franciška, roj. 1895. R. 25, \$500. Spr. 11. febr. 1921. Dr. šteje 285 članov (ic).

NAŠ DAR ZA VOJNE SIROTE V DOMOVINI.

V št. 51 "Glasila", z dne 22. dec. 1920, poročalo se je, da se je nabralo skupnih darov ZA VOJNE SIROTE v stari domovini v znesku \$3006.17. Za to vsoto poslalo se je 17. dec. 1920 v domovino 432,500 kron in sicer: 200,000 kron "Škofjskemu društvu za varstvo sirot v Ljubljano," ostalih 232,500 kron pa se je naložilo na Ljubljanski kreditni banki na ime K. S. K. Jednote, z namenom, da se ta denar od časa do časa nakaže in izplača sirotam in to kakor hitro prejmemo zanesljive podatke in informacije o sirotah in njih stanju.

Ker je pa vsak posamezen darovalec (lka) opravičen znati, če je darovani denar, ki je bil poslan, tudi v resnici prišel na pristojna mesta, zaradi tega se na vse cenjena društva, vse članstvo K. S. K. J., kakor tudi vse druge velikušne gg. darovalce (lke) tem potom opozarja na današnje "Glasilo," v katerem priobčujemo uradna potrdila in zahvale o prejetem denarju. Potrdila in zahvale same zase govorijo in nam ni potreba drugega pristavitvi, kakor to, da se prostovoljni darovi za sirote v stari domovini še vedno drage volje sprejemajo in če še kdo hoče in želi kaj darovati v to svrhu, naj pošlje denar na glavni urad K. S. K. Jednote.

O tej zadevi priobčujemo najprvo pismo (pobotnico) Ljubljanske kreditne banke, datirano z dne 18. jan. t. l., iz katere je razvidno, da je od celokupne poslano svote obrestonosno naloženih še K 232,450. Kako se bo s to svoto razpolagalo, bomo kmalu naznanili.

Joliet, Ill., 7. marca 1921.

Josip Zalar, Rev. F. J. Azbe, Josip Sitar,
gl. tajnik. duh. vodja. gl. predsednik.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.
Fodružnice: v Spljetu, Celovcu, Trstu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

V Ljubljani dne 18. januarja 1921.

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota,

Joliet, Ill.

1004, North Chicago Street.

Prejeli smo Vaše cenjeno pismo od 17.-12.-'20 in vknjižujemo.....

za protivednost pripisanega nam čeka št. 853906-10008, na Ljubljano, K. 232,500, odšteti provizijo in stroške K 50.

Valuta 22.-1. V vaše dobro K 232,450.

Kakor razvidite iz tega dopisa smo vam priposlani denar obrestonosno naložili in pričakujemo Vaših cenj. dispozicij.

Z odličnim spoštovanjem

Ljubljanska Kreditna Banka.

(Sledijo podpisi treh uradnikov.)

ŠKOFJSKO DRUŠTVO ZA VARSTVO SIROT V LJUBLJANI

MESTNI TRG ST. 8. I. NADSTR.

Št. 51-20-21.

V Ljubljani dne 5. februarja 1921.

Velicjenjenemu glavnemu odboru K. S. K. Jednote Joliet, Ill.

Vaše cenj. pismo z dne 17.-12. 1920 sem prejel dne 15.1. 1921. Na poslani ček mi je Slovenska banka v Ljubljani (Krekov Trg) takoj in brez odbitka izplačala znesek 200.000 K. Takoj drugi dan t. j. 16. sem izplačal vodstvu salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani po Vašem naročilu znesek 50.000 K.—Sklicam sem tudi nemudoma sejo širšega odbora Škofjskega društva na četrtek dne 20.-1. 1921. Vse nato sledeče poslovanje blagovolite razvideti iz prilog.

Pošiljam Vav v prigribu:

1.) Zapisnik seje širšega odbora Škof. društva z dne 20.-1. 1921.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. februarja 1921 skupna izplačana
podpora \$1.897.036.20.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Glavni blaginjak: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 734 Moffat St., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Martin Tezak, 1201 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Geo. Flajsh, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
John Wukashinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burger, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

(Nadaljevanje s 4. strani.)

2.) Zahvala glavnemu odboru K. S. K. Jednote v smislu sejnega sklepa.

3. Okrožnica zavodom in napravam, katerim se je v seji naklonila podpora.

Seznam razdeljenih in izplačanih podpor, odobrenih tudi po škof. ordinariatu v Ljubljani, ter prejemna potrdila zavodov in naprav, katere so bile ameriške pomoči deležne. Manjka le potrdilo salezijanskega zavoda v Verzeju, ki do danes še ni došlo. Pošljem ga naknadno.

5. Pismo škofijskega ordinariata z dne 5-2, 1921 pod št. 593 glavnemu odboru K. S. K. Jednote.

Glavnemu odboru K. S. K. Jednote bodi ponovno izrečena najiskrejša zahvala za dejanski izkazano bogato pomoč našim sirotam po naših zavodih. Bodite, velečenjeni gospodje, prepričani, da vršite veliko delo usmiljenja, in da se denar, ki nam ga blagohotno prepustite nalaga na najvišje obresti, ki jih vključuje Vam v dobro najvišji zaščitnik vseh revežev, vdov in in sirot. Kako dobro došlo so te podpore, blagovolite posneti prejemnim potrdilom posameznih obdarovanih zavodov in naprav, iz katerih boste razvideli, kako trda jim gre in kakor utemeljene se prasuje za nadaljnjo pomoč. Blagovolite jih velečenjeni gospodje, upoštevati v polni meri! — Za 12.000 K. ki jih je odbor v seji dne 20.-1. t. l. določil za nakup obleke in obutve sirotam ter za hipno pomoč, smo te dni nakazali 1500 K. Koroškemu konviktu v Kranju; katerega prej nismo imeli v evidenci: Koroški konvikt se je namreč moral po nesrečno izpalem plebiscitu preseliti iz Velikovec v Kranj. Lastnik vzdrževalec in oskrbovatelj zavoda je Pavel Gril, kaplan in in prefekt v Kranju, ki je tudi pribežal iz Koroške. Zavod šteje 26 gojencev, izmed teh je 5 popolnih sirot. Dijaki so v zavodu z vsem preskrbljeni ter obiskujejo gimnazijo v Kranju. G. Gril vzdržuje konvikt z veliki težavami, ker mora vse izdatke pokrivati s podporami dobrotnikov. Sam se za zavod popolnoma žrtvuje. Za ta zavod, ki naj vzgaja dobro katoliško slovensko mladino iz tužne Koroške, ki je po večini siromašna in osirotela, bo moralo stalno pozornost obračati tudi Škofijsko društvo. Upamo, da bote istega mnenja tudi gospodje glavnega odbora K. S. K. Jednote.

Pred par dnevi smo dobili prošnjo odseka Dobrodelnost iz Škofje Loke, ki nam poroča, da je vzelo v oskrb ubožnico v Škofji Lohi in prosi podpore. Ker se nimamo natančnih podatkov, Vam bom o tem poročal prihodnjič.

Redno in vedno več prihajajo prošnje za obleko in obutve posameznim sirotam po deželi. Tudi te rešujemo na podlagi zaupnih poizvedb po gg. župnikih kolikor mogoče ugodno, tako, da bo v ta namen določeni kredit v znesku 12.000 K prav kmalo izčrpan, zlasti ker je obleka in obutve silno draga. V tem oziru bi radi mnogo storili in vsestransko pomagali, če bi imeli denarnih sredstev. Zato prav lepo prosimo Vaše blagosložitve tudi v ta namen. Končno pa dovolite gospodje, še nekaj važnega. Leta 1919 smo ustanovili Društvo za mladinske domove. Namen društva je na versko — moralni in narodni podlagi ustanavljati Mladinske domove po celi Sloveniji, kjer se izkaže potreba takega doma. V Mladinskih domovih se zbira ob nedeljah in praznikih ter v šoleprostem času med tednom vsa mladina istega spola, ki doma nima zadostnega nadzorstva ali primerne vzgoje in je izpostavljena nevarnostim ulice in pohajkovanja. V domu naj poleg razvedrila najde primerno versko, pravo, telesno in domoljubno vzgojo.

Prvi društveni Mladinski dom je ustanovljen in posluje v največjem delavskem okrožju ljubljanskem t. j. Moste — Selo — Vodmat — Zelena jama. Nastanjen je v bivših vojaških barakah na Kodeljevem pri Ljubljani. Semkaj prihaja dnevno že okrog 300 dečkov. Vodstvo mladinskega doma je v rokah Salezijancev. O tem društvu sem obširneje poročal g. uredniku Zupanu v pismu dne 3.-10. 1920.

Društvo se bori z velikimi težavami in z največjimi težavami vzdržuje Mladinski dom na Kodeljevem. Dalje pa ne more. Zato se že delj časa bavimo z mislijo, da bi prosili znatne pomoči blagih ameriških rojakov. Nameravamo prihodnji majnik poslati v Ameriko salezijanca dr. Srečka Zamjena, ki naj bi imel tudi po raznih krajih več predavanj o Mladinskih domovih, o vzgojevanju, ter v ta namen zbiral milodare. Ali bi jih pritrdili? Ali smemo pričakovati soproščati ter sodelovanja Glasila K. S. K. Jednote? Blagovolite čimprej sporočiti svoje tozadavne mnenje.

H koncu prosim prav lepo oprostite, če Vas preveč nadlegujem. Upam si to, ker gre za dobre naprave v prid naši mla-

dini in našemu narodu. Bog s Vami!

Z rodoljubnim pozdravom,

Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani Mostni trg 8-1.

Fran Lavtižar

ZAPISNIK SEJE ŠKOFIJSKEGA ODBORA ŠKOF. DRUŠTVA ZA VARSTVO SIROT,

ki se je vršila v četrtak dne 20. januarja 1921 ob pol štiri popoldan v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani.

Dnevni red:

- 1.) Čitanje zapisnika o zadnjem zboru.
- 2.) Poročilo o ameriški pomožni akciji.
- 3.) Blaginjsko poročilo o prejemkih in izdatkih iz zadnjega obč. zbora.
- 4.) Slučajnosti.

Navzoči: Borštnar, dr. Ratajec, Vrhovec, dr. A. Ušeničnik, dr. Fr. Ušeničnik, Čadež, dr. Pečjak, Lavtižar, Nadrah, Markez, kanbnik Sušnik, prof. Mlakar.

Predsednik Nadrah pozdravi navzoče, konstatira sklepčnost in otvori sejo.

Podpredsednik Lavtižar predlaga: V smislu točke II društvenih pravil naj se kooperira v odbor Škof. društva gospod Josip Borštnar, župnik v p. in predsednik krajevnega odbora Škof. društva v St. Vidu n. Ljub. ter dr. Anton Ratajec, prof. v škof. zavodu sv. Stanislava v St. Vidu n. Ljubl., ki sta bila k današnji seji tudi že povabljeni in ji prisostvujeta. Predlog se soglasno sprejme. Predsednik se novima odbornikoma toplo zahvali za njuno dosedanje delovanje v prid društvenemu sirotišču v St. Vidu in ju prosi za nadaljnje vstrajno sodelovanje. — V smislu društvenih pravil se kooperacija predloži v odobritev škof. ordinariatu v Ljubljani.

K. 1 Zapisnik občnega zbora z dne 28.-10. 1920. se prečita in brez ugovora vzame na znanje. — Društveni podpredsednik Lavtižar poroča o predsedstvenem poslovanju iz zadnjega občnega zbora z dne 28.-10. 1920. Poročilo o poslovanju za upravnobno dobo 1919-20 kakor tudi račun zaključek in bilanca za to dobo se je z dopisom z dne 15.-11. 1920. pod št. 24 predložilo tudi preč. škof. ordinariatu v Ljubljani ki ga je glasom dopisa z dne 6.-12. 1920 pod št. 6965, vzelo odobruje na znanje z dostavkom: "Bog naj nakloni društvu obilo dobrotnikov in sredstev, da bo moglo društvo zmagovati velika bremena pri bogoljubnem delu za oskrbo sirot." Podpis Anton Bonaventura škof."

Podpredsednikovo poročilo se vzame odobruje na znanje. K. 2 Isti poroča obširno o krasno uspehi pomožni akciji ameriških rojakov v prid naši osiroteli deci v naših karitativnih zavodih in napravah. Prečita pismo glavnega odbora Kranj. Slov. Kat. Jednote v Jolietu z dne 17. decembra 1920, ki ga je prejel dne 15.-1. 1921. Poroča, da mu je na poslani ček izplačala Slovenska banka v Ljubljani (Krekov trg) 200.000 K. od teh je po določili glav. Odbora K. S. K. Jednote izplačal takoj 50.000 K vodenstvu salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani, 50.000 K pa za društveno sirotišnico sv. Jožefa v St. Vidu nad Ljubljano, 100.000 K je naloženih v Slovenski banki in se danes razdele. — Dalje prečita zadevno poročilo v Glasilu K. S. K. Jednote, katero nam iz blagonaklonjenosti pošilja g. urednik Iv. Zupan, in pa pismo Slovenskega društva sv. Frančiška št. 1027, Reda Katoliških Borštnarjev, Ely, Minnesota, z dne 1.-12. 20 (došlo 15.-1. 1921), v katerem nam pošilja ček, glaseč se na 1013 K. — Stavi predlog, naj se izreče najiskrenejša zahvala cenj. glavnemu odboru K. S. K. Jednote, gospodom: glav. predsedniku Josipu Sitarju, duh. vodji F. J. Azbetu, tajniku Jos. Zalarju, uredniku Glasila Iv. Zupanu, dalje vsem ameriškim blagim srem, ki so prispevala tako velikodušno v sklad za naše sirote, in pa Slov. društvu sv. Frančiška za posebej poslani dar. Prepričan je, da se bo po vseh naših zavodih vsak dan glasila tudi molitev za velikodušne ameriške dobrotnike in njihovo v boljših razmerah živčev deco. Vsemogočni pa bo gotovo uslišal goreče molitve naše sirotne dece, ter obilo blagoslovil darove in darovalce ter njihovo imetje, da bodo zamogli tudi v bodoče lajšati gorje in bedo v njihovi stari domovini. Sprejeto soglasno in z odobravanjem. — Odbornik prof. dr. Ratajec poroča v marljivem delovanju, ki ga že dolgo časa in z lepimi uspehi vrši v prid našim sirotam in sirotišču v St. Vidu č. g. Iv. Plevnik, župnik v Jolietu, Ill. Podpredsednik pojasni, da je on vedno korespondiral v imenu Škof. društva v uredništvom Glasila K. S. K. Jednote in z glav. odborom Jednote ter da mu delovanje g. župnika Plevnika do pred par meseci ni bilo znano. Gosp. župniku Plevniku se soglasno izreče najtoplejša zahvala z iskreno prošnjo, da še tudi v bodoče še pogosto spominja naših sirot. Bog ga živi!

Po temeljitnem razmotrivanju se sklene — upoštevaje najnujnejše potrebe — da bodé iz ameriškega daru 100.000 K nastopni karitativni zavodi in naprave sledeče podpore:

- 1.) Deško sirotišče, Marijanišče v Ljubljani 20.000 K
- 2.) Vajeniški dom v Ljubljani 2.500 K
- 3.) Dijaki dom misijonske družbe 1.500 K
- 4.) Otroško zavetišče sv. Jožefa v Trzinu 3.000 K
- 5.) Bolnišnica usmil. bratov v Kandiji pri Nov. mestu 2.500 K
- 6.) Dekliško sirotišče Liechtenurn v Ljubljani 6.000 K
- 7.) Vincencijski zavod v Ljubljani 1.500 K
- 8.) Sirotišče Marijin dom v Kočevju 4.000 K
- 9.) Pripraviški dom v Ljubljani 2.000 K
- 10.) Dekl. vzgajališče v Ursul. samostanu v Ljubljani 3.000 K
- 11.) Dekl. vzgajališče v Ursul. samostanu v Mekinje pri Kamniku 2.000 K
- 12.) Dekl. vzgajal. v Ursul. samostanu v Škofji Loki 2.000 K
- 13.) Mladinski dom na Kodeljevem v Ljubljani 9.000 K
- 14.) Salezijanski dom na Radni pri Sevnici 1.000 K
- 15.) Dnevno zavetišče za revne stroške na Viču pri Ljubljani 3.000 K
- 16.) Dnevno zavetišče za revne otroke v Florijanski ulici v Ljubljani 3.000 K
- 17.) Dnevno zavetišče za revne otroke v Sp. Šiški pri Ljubljani 3.000 K
- 18.) Dnevno zavetišče za revne otroke v Kodeljevem Moste pri Ljubljani 3.000 K
- 19.) Dom za hirajoče in slaboumne otroke v hiralnici v Ljubljani 3.000 K
- 20.) Dekl. vzgajališče šol. sester v Mariboru 4.000 K
- 21.) Salezijanski zavod v Verzeju 1.000 K
- 22.) Sirotišče Vincencijske konference v Kranju 3.000 K
- 23.) Dijaki dom v Kočevju 1.500 K

24.) Ljudska in dijaška kuhinja v Ljubljani 2.000 K
25.) Dijaki konvik. v Novem mestu 1.500 K
26.) Škof. društvo za nakup obleke in obutve sirotam za nužno pomoč 12.000 K

Skupaj 100.000 K

K tej svoti je pristeti še 100.000 K in sicer 50.000 K iz plačano Salezijanskemu zavodu na Rakovniku v Ljubljani in 50.000 K Sirotišču sv. Jožefa v St. Vidu nad Ljubljano, kot darova sta bila nakazana po naročilu gl. odbora K. S. K. Jednote v Jolietu, Ill.

Skupni ameriški dar znaša torej 200.000 K.

Fran Lavtižar, podpredsednik. Ignac Nadrah, predsednik

Pečat Škofijskega društva za varstvo sirot v Ljubljani.

Št. 593. Resničnost teh podatkov se potrjuje.

Kn. Šk. Ordinariat v Ljubljani 5. februarja 1921.

† Anton Bonaventura, škof.

Pečat

(Knezošk ordin.)

Op. ured. Glasila: Gornje potrdilo je povzeto iz posebne urad. priloge!

Ker je sila velika in pomoč nužno potrebna, naj se določene podpore nužno razdele in izplačajo. Razdelilnica in prejemna potrdila se predlože glavnemu odboru K. S. K. Jednote v Jolietu.

K. 3. Društveni podpredsednik Lavtižar poroča o blaginjskem poslovanju za dobo od občnega zbora (28-10. 1920) do danes. Izdatki za društveno sirotišče v St. Vidu so znašali 46.771.05 K. Sirotišče se ima boriti z velikimi težavami. Ogromne stroške povzroča oskrba sirot z obleko in obutvijo. Stroški za prehrano so čedalje večji in postajajo neznosni. Kljub vsem težavam pa so sirote v zavodu — kakor je splošno znano — v dušnem in telesnem oziru dobro oskrbovane. Šolske sestre oskrbujejo sirotišče z vso vneto in poživljajo. Radi olajšanja prehrane bo na vsak način skrbeli, da zavod dobi nekaj zemlje kjer bo lahko prideloval vsaj zelenjad, zelje, repa in krompir za lastno porabo. Dokler pa to vseh pomankanja sredstev nimogooče, smo naprosili g. dekana v St. Vidu v Ljubljani, da skuša dobiti v ta namen kako njivo v najem.

Blaginjsko poročilo se soglasno odobri, obenem pa sklene naprositi glavni odbor K. S. K. Jednote, da blagovoli v oglede težkemu položaju, v katerem se nahaja društveno sirotišče v St. Vidu, dovoliti in nakazati primerno nadaljnjo podporo. V nadaljnjem podrobnem razgovoru so vsi govorniki povdarjali veliko stisko, v kateri se nahajajo vsi naši karitativni zavodi, ki so navezani le na samopomoč in podporo zasebne dobrodelnosti. Ugotovila se je splošno povdarjalo, da ravno ti zavodi nosijo pretežno težo vsega oskrbovanja vojnih in drugih sirot, kar se pa žal od naše javnosti premalo upošteva. Res, je, da je po deželi še mnogo invalidov, pohabljenec, vdov in sirot, toda res je pa tudi, da so po večini kolikor koli preskrbljeni, bodisi v raznih obrtih, v kmetijstvu, z invalidskimi in državnimi podporami itd. Resnične reveže, ki so podpore potrebni in vredni, je težko ugotoviti. Najbolj zanesljive poizvedbe bi bile mogoče izvesti zaupno po župnih uradih. Zato je bilo za glasno mnenje vseh govornikov in cellega odbora, da se glavni odbor K. S. K. Jednote naproša, da prepusti razdelitev sklada, ki ga ima naloženega v Kreditni banki ljubljanski škof, društvu, katero bi potem potom Škofijskega ordinariata oz. farnih uradov poskrbelo, da bi bili teh podpor deležni res pravi siromaki, vdove in sirote in s katerih se bo brezdvomno dogladalo, da so podpore v resnici potrebni in vredni. Vsega priporočila so vredni seveda tudi nadalje naši karitativni zavodi in naprave. Odbor je mnenja, da bi se na ta način ameriški dar najbolj pravilno razdelil in najbolj plodovito naložil. Odbor sklene, da se to njegovo mnenje sporoči glav. odboru K. S. K. J. v blagohotno vpoštevanje z najtoplejšo prošnjo, da blagovoli to blagotvorno in bogoljubno pomočno akcijo za naše sirote nadaljevati tudi v bodoče. Vsem ameriškim rojakom, našim dobrotnikom, pa kliče: Bog plačaj in povrni tisočero! Bog jih živi!

K. 4. Pritrdi se sklepa krajevnega odbora Škof. društva v St. Vidu nad Ljubljano da se sprejme v društveno sirotišče brezplačno popolna sirota Ciril Krušnik iz Brezja št. 23 župnije Dob pri Domžalah. O tem se obvesti župnijski urad v Dobu. Seja se ob 6. uri zaključila.

Fran Lavtižar, zapisnikar. Ign. Nadrah, predsednik

ZAHVALA.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, št. 593.

Glavnemu odboru K. S. K. Jednote v Jolietu, Ill.:

Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani je predložilo škofijskemu ordinariatu seznam, kako se je razdelil dar 100.000 K naših ameriških rojakov za sirote in hkrati predložil zapisnik o predlogih, kako bi bilo priporočljivo razdeliti še nadaljne darove.

Ordinariat je potrdil seznam razdelitve ter s tem hkrati priporočila velečenjenemu glavnemu odboru K. S. K. J. Jednote v blagovoljno upoštevanje nasvete našega škofijskega društva za varstvo sirot glede razdelitve nadaljnjih darov.

Ob tej priliki izrekam glavnemu odboru K. S. K. Jednote ter vsem darovalcem svojo najiskrenejšo zahvalo: Dobri Bog naj obilo poplača vsem, ki so se trudili in so darovali za naše sirote in mnogostevilne sirote.

Ljubljana, dne 5. februarja 1921.

† Anton Bonaventura, škof.

(Pečat.)

Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani; Mostni trg 8-1. št. 51-20-21.

Cenjenemu glavnemu odboru Kranjske Slovenske Katoliške Jednote, Joliet, Ill.:

V smislu sejnega sklepa Škofijskega društva za varstvo sirot v Ljubljani z dne 20. januarja 1921 izrekamo najiskrenejšo zahvalo Glavnemu odboru K. S. K. Jednote in vsem ameriškim blagim srem, ki so prispevala tako velikodušno v sklad za naše sirote.

Blagovolite nam ohraniti svojo blagonaklonjenost tudi v bodoče!

Bog plačaj vsem tisočero! Bog Vas živi!

V Ljubljani dne 4. febr. 1921.

(Pečat.)

Fran Lavtižar, podpredsednik. Ign. Nadrah, predsednik

Op. ured. "Glasila": Ostalih 25 zahval priložimo s seznamom, ali v prihodnjih številkah.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umrli so v Ljubljani: M. Izir, Habič, uršulinka, 39 let.

Marija Kos, posestnica, 54 let. — Pavla Kikelj, trgov. vanka, 17 let. — Fran Kos, eskarski vajenec, 15 let. — Marija Pečnik, nočni čuvaj, 76 let. — Marija Eberl, bivša kuharica, 74 let. — Marija Berg, delavčeva vdova, 70 let. — Rolf Pitteroff, tapetnik, 52 let. — Marijeta Kokalj, šivilja, 70 let. — Ignacij Hach, tov. delovodja, 61 let. — A. Krenžar, bivši pek, 84 let. — Ana Tribuč, govčeva vdova, 68 let. — Anđel Susterski, tesar, 45 let. — Josip Sever, kočarjev sin, 23 let. — Anton Ničman, delavec, 68 let. — Josip Brečko, užitnik, 68 let. — Marija Dremšak, ralka, 40 let.

Josip Čuček v Knežaku na travniškem je umrl gospod Josip Čuček, star 72 let. Počopnik je bil na Pivki eden najslabših veljakov, dober prednjak, skrben mnogoletni župan v Knežaku, delaven in komisije za pogozdovanje trga, sploh za vsestranski napred slovenskega ljudstva. Z rodbino Viharjevega je družilo veliko priateljstvo, in pokojnikovu molitvi je pripisati oporoko go. Viharjeve v korist Cirilčevih družbi. S svojim uspešnim delovanjem je pustil pokojni Čuček za seboj lep spomin. N. v m. p.

Nesreča ali samoumor. V Krki so potegnili iz potoka Ravnice mrtvega berača Lovca Lipovška, ki je bil rojen leta 1863. v Rakitovcu. Ne ve ali je Lipovšek po nesreči ali po samoumoru. Topljenec je ležal tri tedne v reki.

Umrli je v Polhovem gradu na Polji, dne 30. jan. po dolgi bolezni Vincenc Zupančič, oče župnika Val. Zupančiča. N. v m.

Umrli je v Trstu g. Matija Avčenič iz znane postojnske družine. Truplo so prepeljali Pistočno.

Smrtna nesreča. Posestnik kmetijskih zemljin Janez Burgar iz doline je vozil 27. jan. s čolnom kamenje za popravila jezov. Dne 5. in 6. uro je peljal Burgar s čolnom 7 oseb čez vodo jezera, pri katerem se je čoln prelomil in so ljudje poskakali iz čolna in se rešili izveržem. Janez Burgarjeve hčere Ane, je utonila. Trupla utopljenec so našli.

Smrtna nesreča. Posestnik kmetijskih zemljin Eržen iz Stare Oselice je dne 29. jan. vozil v dvojni vozi in iz Škofje Loke domov. Pri Trebij mu je prišlo naproti njegov 9letni otrok. Skupno z njim sta padla čez Fužine na Staro Oselico. Na strmi poti iz Fužin na Staro Oselico se je voz prelomil; oče in sin sta padla pod voz; sin očeta, ki je bil mladenček, ni mogel spraviti na noge in je izpregel konja in šel domov po pomoč. Ob 9. uri zjutraj sta prišla Ivana Eržen, Miklavž Remc, da spravita ženo domov. Eržen je ležal pri vozu, ko sta vzdigla, je del in se trkljal po nekem avniku kakih 50 m navzdol; padcu se ni poškodoval, sprotno je še veliko govoril. Pel. Erženova ženska in mladenček sta spravila na stare Eržene v hišo posestnika, kjer je samotaril v svoji koči, pri čemer je tako nesrečno padel in z glavo na kamen udaril, da je v teku pol ure umrl.

Umrli je v Kamniku eden najstarejših mlačanov, bivši trgovec in hišni posestnik g.

zavžite pijače zadela srčna kap.

Duhovniške vesti. Za škof. duhovnega svetnika sta bila imenovana Jožef Lavtižar, župnik v Ratečah in Ivan Šušelj, župnik v Adlešičih. Župnija Nemška Loka je podeljena Jožefu Roglju, župnem upravitelju istotam. — V ljubljansko škofijo so sprejeti: Ivan Drušček, bivši župnik v Podgorju v Rožu; Franc Krašna, bivši kaplan v Dobri vasi, Franc Umnik, bivši župnik v Slov. Plajberku, p. Sadok (Maks) Goričar, O. P. — Prenešeni so bili: Ignacij Oberstar, ekspozit na Zdihihovem, za župnega upravitelja na Sinji vrh, kaplan Jakob Miglič iz Loškega potoka za ekspozita na Zdihihovo; kaplan Jožef Logar iz Podzemlja v Črnomelj. — Iz ljubljanske škofije sta izstopila: Anton Kocjančič, župnik v začasnem pokopju, in Albert Pravst, bivši kaplan v Dobu, ki je sprejet v lavantinsko škofijo in nameščen za I. kaplana v St. Jurju ob južni železnici. — Umirovljen je dr. Josip Sever, mornariški nadkurat; začasní pokop je dovoljen Ivanu Dežmanu bivšemu kuratu v Harijah.

Pevci! Že več let tožite, da nimate kaj peti, ker ste Mohorjevo pesmarico že vso prepeli, do kake nove pesmi je pa težko priti. Sedaj bo drugače. V Ljubljani bo še v tem mesecu začel izhajati nov časnik "Pevci", ki bo v vsaki številki prinesel osem strani samih lepih, svetnih pesmi, umetnih in narodnih. Poglavitno in za vas najbolj veselo je to, da bodo vse pesmi lahke, prijetne za uho in se jih bo zato vsak pevski zbor brez težave naučil. Večina pesmi iz prve številke se bo pela pri koncertu "Ljubljane", ki bo dne 21. februarja t. l. Vsaka številka bo prinesla tudi osem strani raznovrstnega branja o petju in glasbi, pa bo "Pevci" stal le 30 kron za celo leto. Pevci boste tako dobili vsako leto lepo, do 50 strani obsegaajočo pesmarico, ki bo imela do trideset lepih pesmi. Vsak pravi pevec mora "Pevca" naročiti. Pišite dopisnico z naslovom: Uprava "Pevca", Ljubljana, Ljudski dom. — Za Ameriko znaša naročnina \$1.

Poziv. Dne 17. oktobra 1920 je upepelil požar v Osojniku, občina Semič pri Črnomlju, 21 posestnikov 16 hiš in 75 gospodarskih poslopij in hlevov, vso hišno in gospodarsko opremo, živež, obleko in perilo. Škoda znaša nad 2 milijona kron, zavarovalnica pa le 14.800 K. Ker so pogoreli v hudi bedi in si po svoji lastni moči ne morejo pomagati, razpisujem s tem nabiranje milih darov po celi Sloveniji. Darove sprejema v Ljubljani poverjeništvu za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat ljubljanski, na deželi pa vsa okrajna glavarstva in politične ekspoziture ter mestni magistrat v Celju, Mariboru in Ptuj. — Deželna vlada, poverjeništvu za notranje zadeve. — V Ljubljani, dne 25. januarja 1921. — Vodja: dr. Pitamice, s. r.

Smrtno se je ponesrečil dne 19. januarja 72 let stari kočar Jožef Novak iz Drganjih sel, občina Šmihel-Stopiče. Šel je nekoliko vinjen ponoči iz zidanih v hišo posestnika, kjer je samotaril v svoji koči, pri čemer je tako nesrečno padel in z glavo na kamen udaril, da je v teku pol ure umrl.

Umrli je v Kamniku eden najstarejših mlačanov, bivši trgovec in hišni posestnik g.

Jernej Grašek. Pokojni je v dobi narodnega prebujenja bil med ustanovitelji "Čitalnice". Bil je po celem kamniškem okraju dobro znan in priljubljen kot dober družabnik. Blag mu spomin!

Zlata poroka. Na Ponikvi ob j. žel. sta obhajala svojo zlato poroko dne 31. januarja t. l. Jožef Šibal in njegova zvesta družica Agata, oba ravno po 70 let stara. Obenem je bil ta dan poleg pet drugih parov poročil njun mlajši sin Anton dočim starejšega ni bilo pri slavnosti. Mlajšemu je oče sedaj tudi izročil gospodarstvo, ki je dobil nevesto materinega imena, Agato Vrečko, iz dobre Zalesanove hiše. Obadva sta bila vzgledna uda Marijine družbe. Bog daj srečo, da bi tudi mlada, učenaka kdaj zlato poroko!

Balkanske manire. Velebski okrajni glavar v Tuzli — piše se Grudič — je bil jezen na nekatere, ki niso njegovega mišljenja. Da bi se jih znebil, je skrivaj priredil "revolucijo" in obdolžil vse neljubne osebe. 400 kmetov je dal zapreti, 300 jih je neusmiljeno pretepel, 130 je še zaprtih. Največ so trpeli slovenski delavci, katere je enostavno pometal na cesto. Naši samostojneži pa se zmerom v objemu z liberalci delajo na to, da se pri nas uvede samo belgrajska komanda.

Kako "vladamo" v Južni Srbiji. "Hrvat" priobčuje po skuplanskem muslimanskem glasilu "Hak" dopis iz Giljanu v katerem se zrcali vsa neustojljiva pristnost belgrajskih balkanske politike. Dopis pripoveduje, kako naši državni organi in orožniki mučijo in ubijajo pošteno prebivalstvo pod pretvezo, da preganjajo roparje. V resnici pa so lupeži varni po svojih skrivališčih, račune za njihova zlodela pa morajo plačevati nedolžni ljudje, ki državnim organom niso po volji. Dopis navaja natančno imena in kraje, kjer so državni organi postreljali mnogo moških oseb, drugim polomili roke in bili s puškinimi kopiti. Ne prizanašajo niti ženskam, ki jih bijejo in onečaščajo. Pri tem navadno tudi plenijo. Ako pride potem na oblasti vprašanje po izginolih osebah, pa odgovore, da so se dotičniki poskrili v šume, kjer da žive roparsko življenje. A odkriti grobovi pripovedujejo vso strašno resnico. Umevno je ob vsem tem, da se tudi muslimani v Južni Srbiji pod takim žezlom ne počutijo dobro. Komur bi se gornja dejstva zdela neverjetna, naj pomisli, kako se postopa celo na Hrvatskem in v Vojvodini.

Nemške prireditve v Sloveniji prepovedane. Pri nedavni seji deželne vlade je prišlo v razpravo tudi vprašanje koroskih beguncev, katerih število se z ozirom na zasledovanje in nasilnosti od strani avstrijskih oblasti na Koroškem vsak dan večja. Pri tej priliki se je pojasnilo, da se pojavljajo tudi v naših krajih dokazi nemško-nacionalne neloyalnosti napram naši državi. Z ozirom na te okolnosti je deželna vlada sklenila, prepovedati do nadaljnjega v Sloveniji nemške zabave in sploh vse prireditve. Deželna vlada je sklenila tudi že druge odredbe, katerih namen je, dovesti hujšakače nemške narodnosti, zlasti one, ki uživajo v naših krajih gostoljubnost, do treznosti ter jim vzbuditi potrebno spoštovanje do troimenega naroda, med katerim imajo srečo, da bivajo.

Ameriški poljedelski stroji in Jugoslavija. Štiri velike tovarne za stroje severoameriških držav: Walter Wood Co.,

Oliver Chillet, Plon & Works, Minneapolis, Steel and Machinery Co. so sklenile, da v največjih mestih naše države zgrade skladišča za poljedelske stroje. Na ta način žele spoznati naše poljedelce z ameriškim stroji. Same tovarne bodo plačale prevoz in carino. Gospodarji bodo mogli dobiti stroje na poskušnjo, ne da bi bili prisiljeni jih kupiti. Plačali bodo samo stroške dovoza iz skladišča na svoj dom, ter se bodo morali zavezati, da bodo najdlje čez mesec dni stroj javno preizkusili in sporočili uspeh. Na željo bodo tovarne odpisale tudi inženirja ali monterja, ki bo dal potrebna navodila o uporabi stroja. Tudi za to se ne bo plačalo ničesar. Šele tedaj, ko se bo kdo odločil, da stroj kupi, bodo določili ceno. Če pa po poskušnji stroja poljedelec ne bo hotel kupiti, zopet ne plača ničesar, ker bodo stroške prevoza iz kraja v skladišče nosile tovarne.

Dober dovtip je napravil "Naprej" v izdaji dne 31. jan. s svojim opisovanjem prisega, ki so jo položili komunistični poslanci v konstituenti. "Naprej" pravi, da je bil prizor za vladnih strank! Ko je konstituenta čisto rednim, zakonitim potom poslovnim in prisego bogove, ko so "prisegli divji komunisti": **Prisegam pri edinem Bogu in pri vsem, kar mi je najsvetejše**, da bom imel vedno pred očmi blaginjo kralja... Isti prizor za bogove se je vršil namreč že 22. decembra, ko so ravnostno prostovoljno prisegli — socialistični poslanci, ne da bi bila konstituenta čisto rednim, zakonitim formulo prisega sprejela, ampak sam ona zahtevo vlade in sprejela, je postala stvar vendave malo drugačna!

Mutec spregovoril po 16. letih. V Dalmaciji je zbolel pred 16 leti neki Joso Čagalj na legarju ter popolnoma izgubil dar govora. Pred par dnevi je mož zopet obšel na legarju. Za časa bolezni pa je začel na veliko začudenje svojece izgovarjati posamezne besede in bolj ko se je bližala bolezen koncu, tem razločnejše je govoril. V par dnevih se mu je dar govora zopet povrnil.

Velika tatvina v vlaklu. Med vožnjo od Karlovca do Metlike je bilo ukradenih Janku Radatoviču iz Sočice 5000 K, vlečna knjižica I. Hrvatske železnice v Zagrebu z vrednostjo 36.000 kron, 10.000 nemških mark in njegov krošnjarski in potni list.

Zlorabljenje krone. Z obvezno prisego kralju je jugoslovanska demokratska stranka zopet pokazala, da če kdo ruši državo, jo ruši ona. Krona bi morala po možnosti ostati izven ustavnih bojev, demokracija pa jo vlačijo v čisto nepotrebn borbo, ki bo tem ljutejša, čim bolj demokracija vztraja na svoji protizakoniti zahtevi, ker jo javnost smatra naprejeno proti suverenosti konstituenti. Kajti ako je ta prisega absolutni pogoj, da kdo vrši svoj mandat v konstituenti, se je morala prisega zakoniti v volivnem zakonu za konstituenti. Ker pa imajo monarhisti itak večino v konstituenti, tak pogoj sploh ni potreben, temmanj ga je bilo treba postaviti nezakonitim potomi. Demokrati s tem dosežajo le, da se bo pozicija krone smatrala za tako slabo, da jo je treba uvrstiti s prisilno prisego, še preden se bo razpravljalo o obliki države; kakšen vtis mora to napraviti na zunaj, si je lahko predstaviti. To je naravnost agitacija za protimonarhistične struje. Razum kroni škoduje postopanje demokratov konstituenti, ker bo ves svet zdaj vedel, da ni slo-

bočna. Nasilje je pač najvišja državna modrost "demokratske" stranke.

Kdo ima največjo pokojnino? Delavci, ki so delali 40 let v smodnišnici v Kamniku in so bili v vedni nevarnosti, imajo pokojnino na mesec po 54 K 80 v., beri: petdeset in štiri krone na mesec. Kdaj se bo država usmilila teh siromakov? Ali naj vsi pomrjejo od lakote.

Strašen umor na Gorenjskem. Na udem v kovorski župniji pri Trziču na Gorenjskem je v veliki kmetijski hiši sama stanovala vdova Jera Fajfer. Ob nedeljah se je sestala s sestro Ano, ki je eno uro proč omožena; šli sta si tako daleč nasproti, da sta se srečali. Zadnji nedeljo (16. jan.) Jere ni bilo. Ker se je mračilo, je Ana šla na svoj dom. V torek 18. jan. jo je šla Ana obiskat, pa je ni nikjer našla. Iskali so jo blizu in daleč orožniki in drugi ljudje. Našli so jo šele v petek 20. jan. v kleti zakopan — obglavljeno. Orožnik je z bajonetom pretipal tla in jo zasledil. Na truplo so bile najprej lepo položene deske, nato slama in na slami jabolka. Kot sumljivega so takoj prijeli 23letnega sosedovega sina Jožeta Zupana, p. d. Puštenjakovega. Na oblasti in sorodnike so jela prihajati pisma v imenu rajnice, v katerih je bilo povedano: Vse moje premoženje naj dobi Puštenjakov Jože, kaeremu je bil boter moj mož, katerega sem jaz zastupila in zato ubežala... Vsa ta pisma je seveda pisal morilec sam. Nesrečno ženo so 21. jan. na željo sorodnikov pokopali na Brezjah pri Mariji Pomagaj.

Aneksija Julijske Benečije se proslavi na zelo slovesen način v Trstu 6. februarja. Zjutraj zbujajo Tržačane streli iz topov, potem se bo velik sprevod pomikal iz "Trga edivosti" na starodavni Sv. Just. Tam se odkrije spomenik padlim v osvoboditeljni vojni. Predvsem se pa zbero v Trstu vsi fašisti. Zupani Julijske Benečije prisostvujejo na slavnosti s svojim uradnim znakom: italijanski trikoloro. Če se tudi slovenski županji te slavnosti udeležijo — in bržčas jim nič drugega ne ostane — bodo pač prinesli eno najhujših žrtev v svojem življenju.

Mažari za prekmurske Slovence. Dne 12. avgusta 1919, ko so naše čete zasedle Prekmurje, Mažari niso hoteli poznati prekmurskih Slovencev. Šele v Parizu so se odločili, da priznajo te Slovence. Hoteli so jih rešiti s tem, da so dokazovali, da je to posebno slovansko pleme, ki nima nič sorodnosti z drugimi Slovenci. Pariz ni odobril te argumentacije in priznal definitivno Prekmurje Jugoslaviji. Vlada v Budimpešti je trianonsko mirovno pogodbo tudi ratificirala 15. nov. 1920. Prenapetneži pa še niso izgubili upanja. Zato izdajajo kar tri iredentistične liste v slovenskem jeziku. Prejšnji zmerjali Slovence z "Tot nem ember", t. j. "Slovenec ni človek", zdaj pa se hlinijo Slovencev in pišejo celo v njihovem jeziku. V Budimpešti izdaja tednik "Domovino" prof. Mikola, rojen v jugoslovanskem Prekmurju, ki je bil zastopnik Prekmurja v Parizu. List se prodaja v Radgoni ter v okolici Monoštra sv. Gotharda med prekmurskimi Slovenci, ki so ostali zunaj mej Jugoslavije. Tihotapi pa se tudi v jugoslovanskem Prekmurju. Ob lasti bi morala bolj paziti na to iredentistično delo! V Ameriki pa izdajajo kar dva iredentistična lista med ameriškimi Slovenci iz Prekmurja, in sicer "Zvezdo vognrskih Slovencev" ter "Slobodno Reč".

Jugoslovanska vlada naj se glede Prekmurja ne drži Venićevega recepta glede Bunjevcev, ampak naj stori vse da bo prebivalstvo v jugoslov. Prekmurju zadovoljno. V tem oziru je začetek narežen z idan jem mosta pri Veržaju. Naj se še pospeši zidanje železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož!

POTNI LISTI.

Zadnji čas smo imeli skoro vsak teden določbe glede dobave jugoslovanskih potnih listov. Od 1. marca pa je zopet nova odredba, da mora iti vsaka prošnja za potni list naprej v stari kraj na vlado v odobrenje. Vseled tega bo vzelo par mesecev, predno bo mogoče dobiti potni list. Kdor torej želi potovati na poletje, ta mora takoj uložiti prošnjo ako hoče dobiti svoj potni list pravočasno.

Za italijanske in ameriške potne liste ostanejo stare določbe. Rojaki z ameriškimi potnimi listi lahko potujejo v Jugoslavijo, kadar hočejo. Za nadaljna pojasnila o potnih listih, o kretanju parnikov itd. pišite na naš naslov.

PRISSELJEVANJE.

Vkljub temu, da so nekateri naši "vse-vedeči" že več mesecev begali ljudje s trditvijo, da bo s 4. marcem priseljevanje ustavljeno, naj poudarimo, da je 4. marec za nami, a nove naselniške postave še vedno nimamo in tudi ne vemo, kdaj jo bomo imeli. Sedaj je še stara postava v veljavi in bo v veljavi vsaj še nekaj mesecev, ako več ne. Naši rojaki imajo torej še vedno dovolj prilike, da dobe k sebi svoje sorodnike. Pišite nam po nadaljna navodila.

DENAR.

Priprosta pamet nam pove, da sedanja vrednost denarja napram jugoslovanski kroni ni naravna, ni resnična, ni opravičena, temveč umetno vzdržana in vsled tega ni trajna. Po našem mnenju dolar ni več vreden kakor 40 jugosl. K. Kolikor dobimo zanj več, dobimo takoreč "za šenk." To nenaravno in neopravičeno razmerje se ne more vzdržati. Krone ne morejo biti cenejše kakor so. Ako Vam je na tem, da se o koristite s sedanjimi cenami, tu imate svoj "chance", ne zamudite ga.

..Mi imamo izvrstne direktne zveze s starokrajskimi denarnimi zavodi in Vam zato lahko točno postrežemo bodisi, da hočete poslati denar na kako osebo ali pa, da ga naložite v kak zanesljiv denarni zavod. V tem slučaju Vam mi preskrbimo hranilno knjižico in do tlej, da dobite Vi hranilno knjižico v roke, smo mi odgovorni za denar. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Zakrajšek & Češarek

70—9th AVE.
NEW YORK, N. Y.

50,000 akrov

Lac Court Oreilles Indian Reservation na prodaj.

Ponujamo na prodaj za naseljenje to zemljo, ki je poraščena z najlepšim lesovjem ter ima krasne doline Chippewa v solnčni Sawyer County, Wisconsin. To je prvokrat, da se ta zemlja prodaja. Zemlja, je jako dobra, rodovitna in je v najlepšem kraju. Cena je okoli \$20 akre na male, lahke obroke. Za zemljevid in pojasnila pišite na:

COURT OREILLES LAND CO.

Hayward, Wis.

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Nadaljevanje.)

II. POGLAVJE.

Španski raziskovalci.

Amerikanci bi morali biti vedno hvaležni Špancem, ker so pred več stoletji baš oni odkrili največ naše, oziroma nove zemlje na zapadu, in ker so tudi Španci največ pripomogli k civilizaciji Amerike. Španci so namreč ustanavljali in gradili prva mesta, prve cerkve, prve šole in prve univerze; Španci so prinesli v Ameriko prve tiskarske stroje, da so tiskali knjige; Španci so sestavili prve besednjake, zgodovino in zemljepisne podatke Amerike. V mestu Mexico, državi Mehika, je bila že pred letom 1525 sloveča tiskarna, kjer se je izdajalo različne knjige v 12 različnih indijanskih narečjih.

Ponce de Leon 1513.—Prvo špansko ekspedicijsko v Severno Ameriko je vodil Ponce de Leon, ki je Kristofa Kolumba spremljeval na njegovem drugem zapadnem potovanju. Navedeni raziskovalec je kasneje postal guverner velikega ozemlja v zapadni Indiji. Ko je Ponce de Leon za tedaj od Indijancev čul o na zlatu bogatih ozemljih na zapadu in o čudodelnem studencu, ki povrača starim ljudem mladost, se je nekega dne v marcu l. 1513 odpravil s 3 ladjami proti zapadu; ker je bil de Leon zelo premožen, je stroške te ekspedicijske sam trpel.

Dospevši do otoka Porto Rico je plul dalje proti bližnjemu obrežju ter je došel na velikonočno nedeljo istega leta do ozemlja sedanje države Florida, oziroma do kraja, kjer stoji današnje mesto St. Augustine. No novo odkrito ozemlje je Ponce de Leon krstil za "Pascua Florida" kar znači, v našem jeziku cvetoča velika noč. 8 let kasneje je skušal ustanoviti na ravno onem mestu veliko naselbino, kar so mu pa Indijanci zabranili. V nekem spopadu z Indijanci je bil Ponce de Leon smrtno ranjen, na kar je zbežal na otok Kubo in ondaj umrl. Tako je bil izgotovljen prvi poskus Špancev ko so hoteli ustanoviti prvo naselbino na sedanjem ozemlju Združenih držav.

Osvojitev Mehike 1519.—Ko so razni španski brodarji in raziskovalci od časa do časa čuli pripovedovanje o neizmernem bogastvu nekaterih indijanskih plemenov v Mehiki, se je tudi Španec Hernando Cortes polakomnil tega bogastva. Ker je s svojimi mornarji došel do otoka Kuba, mu ni bilo težko nadaljevati svoje raziskovanje proti zapadu, na kar se je spomladi l. 1519 s svojimi 450 možmi izkrcal na obrežju sedanjega mesta Vera Cruz. To potovanje je bilo v resnici zelo težavno in naporno, ker se je vlečlo nad 200 milj daleč po nepoznanem ozemlju naseljenem z divjaki. Ker so se Cortesovi mornarji svojemu poveljniku odločno uprli, da nečejo več nadaljevati nevarne vožnje po morju, je Cortes vse ladje potopil.

Med vsemi tedanjimi indijanskimi plemeni je bilo pleme Aztecov Cortesu najbolj naklonjeno in divjaško. Cortes si je pa znal v tem slučaju na zvit način pomagati s tem, da se je spoprijaznil s sovražniki tega indijanskega plemena. Po 2 leti trajajoči vojni je končno nevstrašeni Cortes premagal divje indijansko pleme Aztecov, ter si s silo podaril vse njihovo ozemlje.

De Ayllónova ekspedicijska l. 1526.—Nekega dne meseca junija 1526 se je, bogati Španec

De Ayllón, živeč na San Domingo otoku odločil ustanoviti večjo naselbino na atlantskem obrežju; vsled česar se je s 3 ladjami in 600 kolonisti odpravil na potovanje. Dospevši do izliva reke sv. Jakoba, se je na onem mestu ustanovil; na ravno isti prostor je čez 81 let dospela neka angleška ekspedicijska l. De Ayllón je krstil to novo naselbino, naselbino sv. Mihaela (San Miguel). Prisilil je zamorce, sužnje, da so opravljali najbolj težka dela; to je bil prvi slučaj, da se je zamorce uvedlo za kako prisiljeno delo v Ameriki. De Ayllón pa tudi ni imel sreče v tej naselbini iz več različnih vzrokov. Najprej je izredno huda zima isto leto pobrala mnogo njegovih ljudi; druge so Indijanci pomorili; poleg tega je pa nastal pult v celi naselbini. Ves upan in v največjem pomanjkanju je nadebudni španski raziskovalec Ayllón meseca oktobra 1526 v oni naselini umrl. Na spomlad, l. 1526 je preostalo izmed njegovih kolonistov samo še 150 oseb, ki so se napetili proti otoku Santo Domingo in se ondaj ustanovili. K temu je treba še pripomniti, da je tedanjí španski kralj Karol V. dal De Ayllónu več misijonarjev na razpolago in mu je izročil za misijonsko delovanje med Indijanci večjo svoto. Želja pobožnega španskega kralja je bila izpreobrniti vse nevernike in divjake v novih deželah k naši katoliški veri.

(Dalje prih.)

PROŠNJA

za milodare cerkve Matere Božje na Radovci pri Metliki.

Dragi mi rojaki, posebno pa farani naše farne cerkve Matere Božje na Radovci!

Mnogo nas je naseljenih v tej ljubi nam deželi in marsikateremu sem dobro znan kot večletni cerkovnik cerkve sv. Margarete, podružnice v Bojanja vasi.

Nas g. župnik Rev. Matija Novak naše farne cerkve Matere Božje mi je poslal milo prošnjo, kakor glas vpijočega v puščavi, da bi nabiral milodare za pokritje strehe, cerkve in zvonika v katerem visi le en mali zvon ker drugače se zvon in razpade. Usoda krute vojne je osiromašila revni naš zatiarani narod tako hudo, da si ne more pomagati v teh hudih časih in oskrbovati božji hram. Za pokritje bi potrebovali 30.000 kron.

Trdno upam, da ne boste prezrli te prošnje in da boste darovali vsak po svoji moči, kajti vsak najmanjši dar bo sprejet za dobro. Jaz nabiram darove tukaj v Jolietu, in Vas prosim da se odločite v vsaki slovenski naselbini po eden, in nabirajte darove ter jih pošljite na moj, doli označeni naslov s polnim imenom darovalca, (ke).

Vsa imena darovalcev bodo potem objavljena v "Glasilu K. S. K. Jednote in skupno poslana v domovino naših pradedov. In tako bo naprej rastlo seme roda očetov in naših pradedov v močni sv. katoliški veri in mi bomo prejeli plačilo od Boga Očeta v polni meri.

Vam vdaní sobrat dr. sv. Jožefa št. 2 K. S. K. Jednote: Joseph Kočevar, 1108 N. Chicago St. Joliet, Ill.

(Advertisement.)

Pravi, da bi moral mož imeti vedno prvo besedo; ponekod mu pa žena, še zadnje besede ne dovolj.

DENAR ZA PIRUHE

V DOMOVINO

PO POSTI IN BRZOJAVU

v vse kraje Jugoslavije potom pošte in telegrafsko pošto najnižji ceni.

IZPLAČUJE SE V GOTO-

VEM DENARJU

v vsi Jugoslaviji točno in s polnim jamstvom. Mesta v katerih se lahko osebno prejme denar so Zagreb, Osijek, Vukovar, Čabac, Dubrovnik in Brod. Za vsako pošiljatelj svote \$100.00 plača se \$3.00. Najnižja cena je \$1.00.

Prodajamo parobrodne listke za vse črte po vstanovni ceni.

Prejemamo denar na vloge in plačamo po 4 odst. obresti.

Dajemo nasvete in pojasnila v vseh oziirih Jugoslovanom brezplačno.

EMIL KISS, bankir

132 Second Ave., New York, N. Y.

KAKOSEUČITE ANGLEŠKO

Vsemito v roke angleško knjige ali časopis, beležnico (note book) in Angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vsako neznano besedo pogledajte v besednjaku, kako se izgovori in kaj pomeni; zapišite neznane besede v beležnik in jih večkrat ponovite. V par mesecih boste imeli lep zaklad angleških besed, katerih bi ne dali za stotine dolarjev. Cena besednjaku je \$5 a poštino vred. Vsaka hiša bi morala imeti to knjigo. Naročite jo na ta naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Istotako lahko naročite za \$1.25 Zormanove pesmi, ki bodo ugajale mladim in starim.

V BLAGOHOTNO UVAZEVANJE.

Ta banka je odprta vsak dan od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Poleg tega je tudi odprta vsako soboto in vsak plačilni dan (pay day). Zvečer od 7. do 8. ure. S tem se andi lepa prilika vsem onim, ki delajo čez dan, da lahko svoje bančne posle zvečer izvrše. Ako pa vseeno nikdar nimate časa in imate morda kako posebno važno stvar za urediti, pokličite nas na telefon "Chisholm 51" do 6. zvečer, kasneje pa "Chisholm-106" ter vprašajte po vašem rojaku Jacob Osbolt-u, ki vam bo šel naroko s potrebo vsak, vam prijeten čas.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm, Minnesota.

Starokrajske kose

Ker me je več rojakov naprosilo, naj jim preskrbim nekaj pravih starokrajskih kos, sem jih naročil par sto in kose sem že dobil. Kdor želi katero, naj si jo takoj naroči in ob enem pošlje denar.

Ena kosa z rinceo in ključem vred \$2.75
Šest kos skupaj ali več, vsaka \$2.50
Garnitura klepalnega orodja \$1.50

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

Zažimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča mgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.
MATH PEZDIE
P. O. Box 722, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

PRISTOPISTE V K. S. K. JEDNOTO!

HOČETE LI ZASLUŽITI KAJ DENARJA POSEBEJ.

Ženske in deklice, tu se vam nudi lepa prilika, da si v prostih urah priložite kaj postranskega denarja s tem, da izdelujete različne stvari iz malih kroglic, n. pr. privetke za žepne ure, verižice, ročne torbice s. t. d. Pletenje ročnih del s takimi kroglicami je zelo prijetno in zanimivo. Za take stvari je vedno veliko povpraševanje. Mi vam bomo pojasnili, kako zamorete take stvari dobro prodajati. Pošljite nam en dolar in mi vam bomo poslali po paketni pošti posebno "Simplex" pripravo za tkanje takih stvari. Ista obstoja iz 3000 (tri tisoč) različnih malih koravd (beads), 2 šivank, lepih vzorcev in navodila. Isto je zelo lahko izdelovati, celo za otroke. Vse to stane samo en dolar. Ako vam ni po volji, vam denar vrnemo. Mi prodajamo raznovrstne koravde (beads) po ponujenih cenah. Ni nam treba pisati, ampak pošljite samo en dolar na ta oglas in nam vse pošljite. Označite tudi svoj natančen naslov. Čez par dni vam vse skupaj dopošljemo. Storitve pa to takoj.

Novelty Manufacturing Co., Room 18, Southern Bldg., Dept. 109-a, Tampa, Fla.

HARMONIKA NA PRODAJ.

Kranjska harmonika, trivrstna dvoglasna in sicer Lubasovega dela še prav nova se prodaja. Katerega veseli naj piše na naslov:

FRANK PISKUR,
308—97th Ave. W.
Duluth, Minn.

Zastave, bandere, regalije in slatke znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.
New York City.

VAŽNO NAZNANILO

Ako hočete potovati v domovino morate še vedno imeti potni list. Od 1. marca naprej pa ni tako lahko dobiti potni list, kot je bilo poprej. Vse prošnje za potne liste bodo od sedaj naprej poslane na ministrstvo v Jugoslavijo, da jih odobri. Šele potem se bo izdal potni list. Če torej nameravate v nekoliko mesece potovati v stari kraj, vložite prošnjo za potni list TAKOJ. To lahko storite po mojem posredovanju. Pišite ah pridite osebno v EDINO IZKUŠENO SLOVENSKO NOTARSKO PISARNO:

Anton Zbašnik

Slovenski javni notar,
102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti Allegheny County sodišča.)
ali zvečer na domu: 208 57th and Butler Sts.

KJE JE?

Josip Stukelj, doma iz Berstovca št. 8, fara Semič na Dolnjemskem. Pred 5 leti je bival na Fayal Location v Eveleth, Minn. Zanj bi rada zvedela njegova mati v starem kraju in drugi sorodniki v Ameriki. Prosim ga torej, da se mi pisмено javi sam, če bo ta oglašital; v nasprotnem slučaju pa plačam \$5 prvi osebi, ki mi njegov sedanji naslov naznani.

Anton Bonhan,
998 Virginia Road,
Eveleth, Minn.

PRISILJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojec v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče. Za slučaj neuspelosti ali zakasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER

Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

Kadar potrebujete

kako NOTARSKO DELO, n. pr. Pooblastila, pobotnice, bonde, kupne pogodbe, razne izjave i. t. d., se obrnite v vseh slučajih na mene in jaz vam bom zadevo povoljno uredil. Posredujem tudi pri odvetniških poslih.

VILJEM B. LAURICH

slovenski javni notar,
registriran pri S. H. S. konzulatu.
1900 W. 22nd Place
Chicago, Ill.
nasproti slovenske cerkve

KILA UMORI 7000 LJUDE NA LETO.

Sedem tisoč oseb umre na leto za kilo, tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so ne nesrečniki sami sebe zapenarili, ali se pa niso dost ozirali na očitno na obolen del telesa valed utrganja ali kile. Kako je pa z Vami? Ali se tudi Vi zapenarjate s tem, da nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Taka obveza je samo na sili, podobna slabi opori pri veliki stemi, da se ne poruši. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kaka mehanska priprava. Če se prečete stisnete v obvezo, nastavlja to cirkulacijo krvi, ki potrebuje največ prehrane.

Veda in umetnost je pa imela način, ki vseno odprnaga. Vse do, ki nosi sedaj kako obvezo, ali pas zoper kilo bi enkrat ZASTONJ poskušal takozvano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, logična in uspešna pri domačemu zdravljenju kile. Ta način je že svetovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se jo tesno k telesu pritiska, se ne premakne s prostora, valed tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinicica je mehka kot žamet, lahka pri nošenju in po ceni. Rabite jo lahko med delom, ali počitkom. Nikoli nič jermenov, priver, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim putem odprtno utrganja (kile) da Vas isto ne vedno teži. Pošljite svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO., Block 3267, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTONJ na poskušajo Plapao in vsa potrebna navodila.

Novo ime---staro poštenje.

"Nemeth State Bank" je že naznanila svojo spremembo imena. Novo ime nalaga eno dolžnost uprav ocim uradnikom American Union Banke, ki so bili tudi uradniki stare Nemeth State Banke in ta dolžnost je, da poslužejo z našimi odjemalci enako pošteno in točno kot so to vršili v preteklosti.

VAM NE BO ŽAL,

ako pošljete denar svojem v domovino po American Union Banki. Tu dobite najboljšo postrežbo in najnižje cene. Vi boste gotovo zadovoljni, ako naložite denar pri American Union Banki, ki plača po 4% obresti.

VI BODETE ZADOVOLJNI

ako pošljete parobrodni listek potom American Union Banke svojem v stari kraj ali ako isto kupite za seba.

VAM SE NI TREBA BATI,

ako so vaše listine urejene po našem notarju pri American Union Banki.

Za vsa pojasnila pišite na:

AMERICAN UNION BANK

IVAN NEMETH, predsednik.

Glavni urad je na: Urad podružnice je na:
10 East 22nd St. 1597 Second Ave.,
NEW YORK CITY, N. Y.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev

Kadar potrebujete nova društvene pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO

2142-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočam zelo priprave Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskarne imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih. Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brko in brado; kurja očesa in bradovice v 3 dneh popolnoma odstrani; rinitisem v 6 dneh popolnoma ozdravi; Bruslinsintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imamo uspešno zdravilo. Pišite takoj po cenik in Kalendar in Knjižico za leto 1921, kar pošljemo zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHOLIC, 6702 Bonna Avenue N. E.
CLEVELAND, OHIO.

NAZNANILO

Bančni oddelek države New York je dne 23. novembra 1920 inkorporiral

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Vsa kupčija se vrši kakor preje, z razločkom, da je sedaj državna banka, a ne več privatna.

Osebe je ostalo staro in ima zveze sedaj bolje bodisi v stari domovini kakor tudi v Združenih državah.

Vsi moneyordri, drafti in čeki, katere bodo rojaki od sedaj naprej pošiljali za denarne pošiljave v stari domovino ali potne liste naj se zglašajo:

Frank Sakser State Bank

Za varstvo kupčije je polno vplačana svota \$150,000.00 in sicer:

KAPITAL \$100,000.00 REZERVNI SKLAD \$50,000.00

Za Frank Sakser State Bank FRANK SAKSER, predsednik

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal A. M. Dostojevski. Prevel Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Včasih se je kaka velik pes z visečimi nesi zagnal lajaje in renče proti njej, ona pa se je vrgla naglo na hrbet; in psi ljubijo vdanost in pokorščino v sebi podobnih: srditi pes se je mahoma potolažil, obstal nekako zamisljeno nad pokorno psičko, ki je ležala pred njim z nogami navzgor, ter jo začel počasi in z veliko radovednostjo obvohati po vseh delih telesa. Kaj si je pač mislila med tem uboga, drhteča Bjelka? "Ampak če me useka, razbojnik!" ji je gotovo rojilo po glavi. Toda po temeljitem obhajanju jo je res pes nazadnje pustil in odšel, ker ni našel na njej ničesar posebno zanimivega. Bjelka je planila pokoncu ter se spustila šepaje za dolgo procesijo psov, spremeljačih kakega črnega gospodkega psička. In dasi je vedela dobro, da ne bo imelo z gospodskim psičkom nikdar bližnjega znanja, vendar jo je to lažilo v njeni nesreči, ako je mogla vsaj oddaleč šepati za njim. O časti je bila očitno že nehala premišljati. Izgubivši sleherni možnost kariere, je živela samo zaradi kruha in se je popolnoma zavedala tega. Nekoč sem jo poizkusil pobozati; to je bilo zanjo tako no to in nepričakovano, da se je mahoma sesedla na vse štiri ter začela glasno cviliti od ganjenosti. Zato sem jo pozneje večkrat pobozal iz sočutja. Vzbujala me je tako, da me ni mogla srečati, ne da bi zasviliha. Komaj me je zagledala od daleč, že je zajejala z bolestnim, objokanim glasom. Nekoč pa so jo raztrgali drugi psi za ostrogom; tako se je končalo njeno življenje.

Cisto drugačega značaja je bil Kultjapka. Zakaj sem ga prinesel iz delavnice v ostrog še kot slepega mladiča, se ne spominjam. Prijetno se mi je zdelo, krmiti in vzgajati ga. Šarik je takoj sprejel Kultjapko pod svoje pokroviteljstvo in je spal z njim skupaj. Ko je začel Kultjapka odrasčati, mu je dovolil, grizti ga za ušesa, vleči ga za dlako in se igrati z njim, kakor se običajno igrajo mladi kužki s starejšimi psi. Radno je bilo to, da Kultjapka skoraj sploh ni rastle v višino, nego samo v dolžino in širino. Njegova dlaka je bila kosmata in svetle mišnjeve barve; eno uho mu je rastle navzdol, drugo navzgor. Značaja je bil razburljivega in navdušljivega, kakor vsaki mladi pes, ki v radosti, da vidi gospodarja, navadno cvili in laja na vse načine in mu hoče oblizati celo obraz, pa tudi svojih ostalih čuvstev ne more več premagati, češ: "Samo da vidiš moje navdušenje, sposobnost je postranska reč!" Kjerkoli sem bil, če sem zaklical mahoma izza kakega vogala, kakor da je skočil izpod zemlje, ter prišel do mene čvileč od navdušenja, valeč valeč se kakor žoga is prekopicavaje se spotoma. Ves sem se zaljubil v to malo spako. Človek bi bil dejal, da mu je usoda pripravila v življenju samo zadovoljnost in radost. Toda nekega dne mu je posvetil arestant Neustrojev, ki je šival ženske čevlje ter strojil kože, svojo posebno pozornost. Kar zbudilo ga je v čči. Poklical je Kultjapko k sebi, potipal dlako ter ga poljubil prijazno po tleh. Kultjapka, ne sluteč nič zlega, je evilil veselja. Toda drugo jutro ga je zmnajkalo. Dolgo sem ga iskal; bilo je, kakor da je padel v vodo. Šele čez dva tedna s e je razjasnilo vse. Neustrojev se je silno zahotelo Kultjakine kože. Odril ga je ustrojil kožo ter podložil z njo žametne žinske solnjčke, ki jih je bila naročila avditorica. Pokazal mi je tudi solnjčke, ko so bili gotovi. Kužohovina je bila izborna. Ubogi Kultjapka!

Pri nas v ostrogu je strojilo kože mnogo arestantov, in pogosto so privredili seboj kakega psa za dlako, ki je izginil čez noč. Nekatere so ukradli, nekatere tudi kupili. Spominjam se, kako sem našel nekoč za kuhinjami dva arestanta, ki sta se nekaj posvetovala in ugibala. Eden je držal na vrvi krasnega velikega psa, očitno dragega plemena. Nekeki malopriden, kaj je bil ukradel svojemu ogospodarju in ga prodal našim čevljarjem za trideset kopek srebra. Arestiranta sta se pripravljala, da ga obesita, kar je bilo zelo lahko: koža se odere truplo pa se vrže veliko in globoko pomijno jamo, ki se je nahajala čisto zadaj v kotu našega ostroga in je strašno smrdela ob hudi poletni vročini. Sna žili so je le redkokdaj. Ubogi pes je menda slutil usodo, ki se mu je pripravljala. Vprašujoče in z nemirnim očesom je gledal zdaj tega, zdaj onega izmed nas treh, in samo poredkoma se je osmelil pomahati s košatim, podvihnjem repom, kakod da nas hoče omečiti s tem znamenjem svojega zaupanja do nas. Odstranil sem se naglo, onadva pa sta seveda srečno opravila svoj posel.

Tudi gosi so se zaredile pri nas nekako slučajno. Kdo jih je spravil v ostrog in čigave se bile, mi je neznan; toda nekaj časa so zelo zabavale arestante in zaslovele celo po mestu. Tudi izvaljene so bile v ostrogu, krmlili pa so jih pri naši kuhinji. Ko so mladiči dorastli, se je navadila vsa čeda hoditi skupaj z arestanti na delo. Jedva je zaropotal boben in se je dvignila katorga k izhodu, že so pritekale naše gosi kriče za nami, prhutaje z razprostirani krili, poskakale čez visoki prag ostrogovih vrat, postavile se redno na naše desno stran in čakale, dokler ni bila kmočna razdelitev dela. Pridružile so vselej največjemu oddelku in se pasle med delom kje v bližini. Kakor hitro pa se je obrnil oddelek po končanem delu k povratku v ostrog, so se dvignile tudi one. Vsa trdnjava je govorila, da hodijo gosi z arestanti na delo.

"Glej arestanti gredo s svojimi gosmi!" so govorili vsi ljudje, ki so nas srečavali. "Kako ste jih tako naučili?" "Tu imate nekaj za gosi!" je menil drugi, o je dajal milodare.

Toda navzlic vsej njihovi vdanosti so jih za neki praznik vse poklali.

(Dalje prihodnjč.)

LOOK OUT ZA PIJAČE

katero so zdrave kot je Triglav čaj vroč preden greste počitku zavoj 90c MELISA, zavoj 75c, 1000 ROŽE zavoj 75c. Encijan (GENTIAN) zavoj 90c, in druga zelišča v zalogi. BRINJE iz starega kraja po 16c funt, celo vrečo 120 funtov (4 bušle) po 14c funt. PRAŠEK od vina (vine stein) po \$3 funt zadostuje za 40 galonov najboljšje kisle pijače za žejo. GRAPE JUICE \$95.00 sod. SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.50. GAUGE (mepo) za alkohol auto-radiator in za vse tekočine, ki imajo proof v sebi, meš manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane \$3.50. Vse cene vsebujejo tudi poštnino, samo Grape Juice in Brinje se K naročilom je pridejati ček, money order ali draft. A. HORVAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Opomba: Ta oglas preneha; shranite naslov!

Izčisti svojo kri.

Sedaj potrebujete spomladansko zdravlilo. Kot posledica zimkega življenja, ko je človek po večini zaprt v sobi in mu manjka zraka in gibanja—postane vaš sistem okoren, prebava nepravilna in udje več ali manj neigbeni.

Severa's Blood

(preje Severov Kričistilec) je pravo obnovljeno zdravlilo, ki bo delalo blagodejno na izmenjavo vašega sistema, ki ga tako želite. Pomaga do poprave nenaravnih razmer in deluje kot regulator za zdravljenje kožnih izpuščajev. Cena \$1.25. Pri vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PRAVA TONIKA

Dobro zdravje in telesna moč je odvisna največ od pravilnega delovanja želodca in jeter. Najnavadnejše boleti teh dveh prebavnih organov so dyspepsija, neprebnost, želodčna bol, kolika, žoltenica, žolčavost, zaprtje, zgaga in glavobol. Znaki, potom katerih se te boleti navadno spoznajo, so: neprijeten občutek na dnu želodca, slabost v želodcu, vrtočavost, pokritje jezika z belino, neprijeten vonj dihlaja, kisli okus, plavajoče lise pred očmi, vznemirjenje po jedi in splošno slabo razpoloženje.

Severov Balzol

preje Severov življenski balzam

popravi te nered. Uredi organe prebavnega sistema in obnovi njihove funkcije. kakor je potreba. Premaga splošno slabost. Je idealna tonika in graditelj telesa. Kupite steklenico še danes in boste z njo na dobicku.

Po vseh lekarnah.

Cena 85c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POZOR!

Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn. in okolici! Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali na čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na staro in zanesljivo banko:

Miners State Bank

CHISHOLM, MINN.

Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik te banke in vse vaše trgovske posle lahko odpravite v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost", in "Postrežba" je naše geslo.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prijemanju veselic, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmoderneja slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasiło K. S. K. J."

AMERIKANSKI SLOVENEK

1006 N. Chicago St.,

Joliet, Ill.

Največja slovenska banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSEGA SKUPAJ.

Denar pošljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode. Dobavljamo potnike iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 WEST 23 STREET.

NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00.

Rez. fond \$30,000.00.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna isplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

--- ZA ---

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti valed večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji aljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavlajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00

Prebitek \$360,000.00

POŠILJAMO DENAR V STARO DOMOVINO.

Vsaka pošiljatev je zjamčena ali garantirana.

Ako želite priveriti sem svoje sorodnike iz stare domovine vam prodamo parobrodni listek veljaven od kateregakoli mesta v Sloveniji ali Hrvatski. Mi izdelamo tudi vse potrebne listine, katere prepisujejo ameriške in slovenske ali hrvatske avtoritete. Ako pa želite iti nazaj v stari kraj, imamo na razpolago sledeče parnike, ki odplujejo iz New Yorka.

Za vse informacije ali pojasnila pridite v našo prodajalno, ali pa nam pišite.

10. marca "Mongolia" v Hamburg.
12. marca "La Touraine" v Havre.
16. marca "Caronia" v Liverpool.
16. marca "Esthonia" v Hamburg, Gdansk in Libavo.
16. marca "Columbia" v Trst in Reko.
17. marca "France" v Havre.
19. marca "Argentina" v Trst in Reko.
28. marca "La Savoie" v Havre.
30. marca "Polonia" v Hamburg.

STERN'S BIG STORE

903 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica \$50,000.00

Prebitek \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plačujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo inosemškemu oddelku.

DENAR V STARI KRAJI

Ker imamo direktno zvezo z ljubljansko banko, nam je mogoče sedaj dostaviti denar v teku 14 dni do treh tednov. Dosedanje cene so bile.

500 kron za \$3.85	100 lir za \$4.00
1000 kron za 7.50	500 lir za 19.00
10000 kron za 74.00	1000 lir za 37.00

Denar prejemamo v poštnem money orderju ali bančnem draftu. Izdelujemo tudi vsakovrstna notarska dela za tukaj in v stari kraj, kot: pooblastila, prošnje, pobotnice kupne in druge pogodbe. V vsakem oziru se obrnite za pojasnila na

MLADIĆ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St.

Chicago, Ill.